

Türkiye
Kızılay Mecmuası

177 inci SAYI

15 Mart 1941

ANKARA

—===== Bu sayıdaki yazılar =====

- 1 — Kadınlarımız nasıl çalışıyor?
- 2 — İkinci cihan harbinde havaya karşı korunma hususunda şimdiye kadar kazanılan tecrübeler
- 3 — Aile sığınakları nasıl yapılmalıdır?
- 4 — Kızılay iperit dedtektörü
- 5 — Gaz temizleyicilerinin yetiştirilmesi
- 6 — Kızılay haberleri
- 7 — Kızılay gençlik haberleri
- 8 — Fransızca kısım

Türkiye Kızılay Mecmuası

ANKARA

Telefon Numarası : 6925

İKİ AYDA BİR ÇIKAR

YILLIĞI 1 LİRADIR.

Deredilmeyen evrak iade edilmez. Makale ve ilânlar Ankarada
KIZILAY MECMUASI Direktörlüğüne gönderilmelidir.

Kadınlarımız nasıl çalışıyor?

Yazan : Fuat KERMAN

Sayın Bayan İNÖNÜ'nün yüksek himaye ve şefkatleri altında büyük bir alâka ve hassasiyetle çalışmakta olan ve memleketin en yüksek seviye içtimaiyesine mensub münevver bayanlarımızdan teşekkül etmiş bulunan yardım seven hanımlar cemiyeti âzasının yoksullağa karşı bir ana şefkatiyle kalpleri titriyerek muhtarip bir vatandaşın insanî ve hayatî ihtiyaçlarını, acılıklarını gidermek hususunda öteden beri başarmakta oldukları mes'ut ve hayırkâr işleri kalplerimizi gurur ve iftiharla doldurmakta ve kadınlığın bizde de her cephede memleket ve yurt işleriyle yakından alâkadar olmak kabiliyetile mücehhez kıymetli ve şuurlu bir varlık olmakla beraber imparatorluk idaresinin her şeyde olduğu gibi fikriyat ve içtimaiyat sahasında da tamamiyle ihmal ettiği ve asırlarca kafes arkasında dünya ve memleket işlerinden tamamiyle âzâde canlı bir kukla, kenara atılmış bir biblo halinde bıraktığı bu varlığın, bu mühmel kabiliyetin imparatorluğu istihlâf eden Cümhuriyetimizin mes'ut idaresi altında daha canlı, daha mütekâmil bir şekil ve istikamet alarak memleketin ne-

Sayın Bayan Mehhibe İnönü'nün yüksek himayeleri altında Yardım Seven Bayanlar
Cemiyetinin İdare Heyeti çalışmalarından

cat ve itilâ yollarında pek mühim bir rol oynamağa namzed olduğu kanaatini vermekte ve Türk camiası için pek verimli olan bu müstesna kabiliyet gün geçtikçe daha sağlam, daha verimli kaynaklara dayanmaktadır. Kadınlığın ince ruhuna, hassasiyetine daha uygun olması lâzım gelen içtimâî ve şefkat sahasındaki bu hızlı ilerlemelere intibak ve insiyak için tamamiyle hazırlanmış ve tecehhüz etmiş bulunan memleketimiz kendisinden bu tekâmül ve inkişaf yolunda muvaffakiyetli adımlarla daima yürümesini beklemekte ve ona bütün varlığı ile yardıma âmade bulunmaktadır.

Türk kadınlığının canlı bir âbidesi olan yardım seven bayanlar cemiyeti kurulduğu tarihten itibaren memleketin her sahasında yoksullara, malûllere, kimsesiz muhtaç kadınlara mümkün olan yardımı daima artan bir şefkat ve hahişle yapmaktan hâli kalmamıştır. Cemiyet bilhassa zelle felâketinde yardım komitesi ve Kızılay Genel Merkezi ile işbirliği yaparak evlerden eşya toplamak, toplanan eşyaları tasnif ve ambalâjlarını yaparak seyke âmade bulundurmak, gece yarıları gelen katarları istasyonlarda bekliyerek felâketzede vatandaşı teselli etmek, bir sıcak çorba içirmek, çıplak sırtını ve ayağını örtmek gibi kıymetli çalışmaların tahakkuku hususunda büyük bir feragati nefis göstermiş ve bu suretle yardım komitesiyle Cemiyetimizin takdir ve şükranlarını hakkile kazanmıştır.

Cemiyet muhterem ve şefkatli şefi Bayan Mevhibe İnönü'nün necib ve asıl ruhundan mülhem olarak hayır ve şefkat sahasındaki çalışmalarından başka memleketin muhtaç olduğu diğer cephelerdeki faaliyetlerine de hız vermiş, serhatlerde vatanın namus ve istiklâline nighban olan kahraman askerlerimize bir çok kışlık hediyeler hazırlamak ve hazırlatmak suretiyle de Kızılay Cemiyetinin üzerine aldığı âzamî çalışmalara yardım etmiştir.

Cemiyet âzasından seçilmiş bir hey'et bu hediyelerden bir kısmını Çorlu, Edirne, Kırklarelina götürmüş ve aynı zamanda hastahaneleri gezerek portakal, şeker, sigara dağıtmak suretile hasta subaylarımızın, erlerimiz hatırlarını sormuştur.

Yüksek hey'eti vekilenin 22. Haziran 940 gün ve 13763/2 sayılı ka-

Yardımlı Seven Bayanlar Cemiyetinin içtima halinde bir çalışması

rariyle menafii umumiyeeye hâdim cemiyetler meyanına ithal edilmiş olan bu hayır müessesesinin sayın Bayan İnönü'nün kıymetli himayeleri altında bu yüksek ve meşkûr faaliyetlerinde daima muvaffak olmasını candan dileriz.

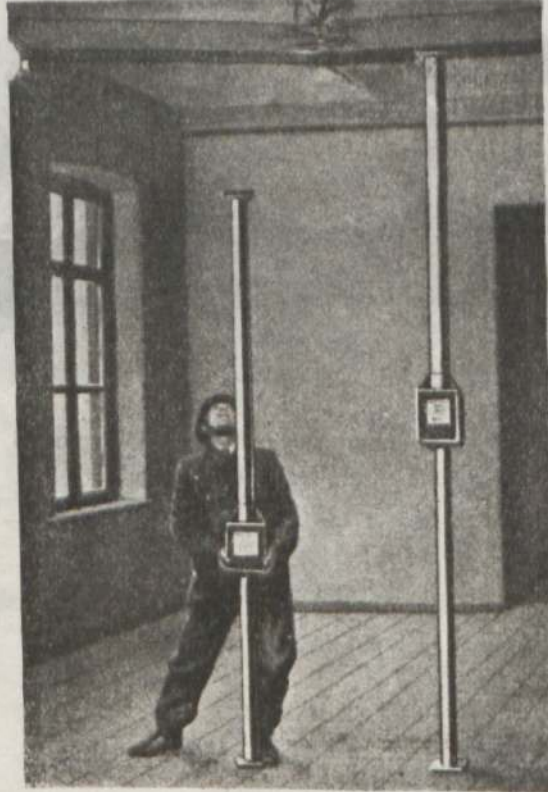
Yardım Seven Bayanlar Cemiyeti tarafından yoksul
Annelere dağıtılan Besik takımları

İkinci Cihan Harbinde Havaya Karşı Korunma Hususunda Şimdiye kadar kazanılan tecrübeler

(Pasif Korunma âmirlerinin dikkat nazarına)

Yazan : Dr. Nuri Refet KORUR

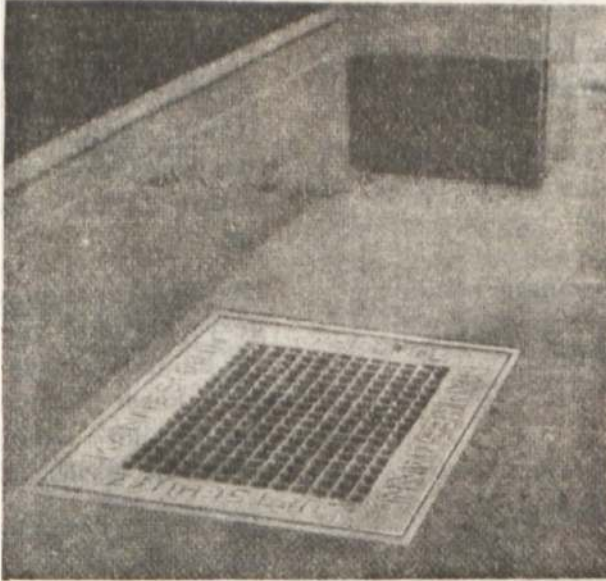
Bir buçuk senedenberi devam etmekte olan ikinci cihan harbinde, tayyare faaliyeti pek müthiş olmuştur. Birinci cihan harbinde tayyare henüz bugünkü ehemmiyeti kazanmamıştı. Taşıdığı yük az, erişebileceği saha mahdut idi. Ne Alman tayyareleri Londraya, ne de İngiliz tayyareleri Berline gelmeğe muvaffak olamamışlardı. En büyük bomba 50 kiloluk-

(Resim: 1)

tu. Bugün vaziyet tamamen değişmiştir. Tayyarelerin erişemeyeceği saha kalmamış, bombaların ağırlığı 2000 kiloya kadar yükselmiştir.

Birinci cihan harbinden ikinci cihan harbine kadar geçen zaman zarfında, havaya karşı korunma işleri süratle inkişaf etti. Bütün milletler bu hususta hazırlandılar. Bu hazırlık için, geçen Büyük Harbin tecrübeleri ile ortaya konulan nazari düşüncelerden istifade edildi. İkinci cihan harbi başlamadan evvel neşredilen bütün talimatlar, hep bunlardan mülhem oldu. Fakat ikinci cihan harbi başlayınca, bazı nazari düşüncelerin tatbik sahaları olmadığı, bazılarının yanlış olduğu görüldü. Bu talimatlar süratle değiştirildi. İhtimal gün geçtikçe daha ziyade eksikleri görülerek daha ziyade ıslah edileceklerdir. Aşağıda bir misal olmak üzere Almanların harpten evvel yaptıkları havaya karşı korunma talimatının esas maddeleri ile harp esnasında yaptıkları talimatın bu maddelere tekabül eden kısımları muhtasar bir şekilde gösterilmiştir. Her iki talimat yan yana

(Resim: 2)

konularak tedkik edilecek olursa, bazı esaslı değişiklikler yapıldığı görülmür.

Bu değişikliklere saik olan keyfiyet te şüphesiz bu harp esnasında kazanılan pratik tecrübelerdir.

ESKİ TALİMAT

Bütün mahalle halkı, o yerin pasif korunma birliğini teşkil ederler.

Her apartıman halkı kendi arasında apartımanın pasif korunma işleri ile alâkadar eşhas ayırır.

Her apartımanda, tercihan mahzen ve bodrumlarda, olmadığı takdirde en münasip yerlerde sığınaklar yapılır.

Tavan arasında bulunan çabuk ateş alan eşya kaldırılacaktır.

Her apartımanda yangın söndürmeğe ve ilk sıhhi yardıma yarayan eşya bulundurulacaktır.

Ziyalar maskelenecektir.

YENİ TALİMAT

Bütün «apartıman» halkı o evin pasif korunma birliğini teşkil ederler.

Her apartımanda pasif korunma işleri ile alâkadar olacak şahıslar, polis tarafından ayrılır. (Çünkü bu vazife apartıman halkına bırakılırsa lâzım gelen ciddiyetle takip olunmamaktadır.)

Her apartımanda tercihan mahzen ve bodrumlar, lâzım geldiği veçhile sağlamlaştırılarak ve icap ettiği surette techiz olunarak sığınak haline sokulurlar.

Tavan arasında, bahçelerde, avlularda bilûmum çabuk ateş alan eşya (tahta, kâğıt, ateş alan süprüntü, ateş alabilecek eşya, meselâ zift, katran ilâçlar vesaire) kaldırılmalıdır.

Her apartımanda yangın söndürmeğe ve ilk sıhhi yardıma yarayan eşya bulundurulacak ve bu eşya, havaya karşı korunma işleriyle alâkadar teşkilât istediği zaman derhal kendisine verilecektir.

Ziyaları maskeleme işi, güneş batmasından güneş doğmasına kadar dikkatle tatbik olunacaktır.

Her sığınakta sıcak örtüler (yün örtü) bulundurulacaktır. Ev halkı, sığnağa kendi oturmalarına mâhsus eşyayı bizzat getirip orada bulundurmağa mecburdur.

ESKİ TALİMAT

Hava alârm işareti iki tanedir: Biri tehlike işareti, ikincisi tayyare geldi işareti. Birinci işaretle herkes sığınağa gitmeğe hazır olacak; ikinci işaretle derhal sığınaklara girecektir.

Sığınağa girmezden evvel, evin esas hava gazı musluğu kapatılmalıdır. Soba ve ateşler söndürülmelidir; pencereler sıkı sıkı kapatılmalı üzerlerine perdeleri çekilmeli ve pancurları varsa bunlar örtülmelidir.

Yiyecekler ve içecekler kapalı yerlerde, gaz geçmez dolaplarda saklanır.

Sığınaklarda sigara içmek, gürültü yapmak, yüksek sesle konuşmak, alevli ışık kullanmak yasaktır.

Sığınak kapıları, daha tayyareler gelmeden evvel kapatılır. Geç kalanlar içeriye alınmaz.

YENİ TALİMAT

Hava alârm işareti bir tanedir. Bunu duyunca derhal sığınaklara kaçmalıdır. Alârm işareti duyulmadığı halde düşman tayyarelerinin attığı bombaların veya tayyare def eden kendi toplarımızın mermilerinin gürültüsü duyulursa yine hemen sığınaklara kaçmalıdır.

Yaşlı kimseler ve hastalar sığınaklara birlikte götürülür.

Hayvanlar sığınaklara sokulmaz.

Sığınağa girmezden evvel, evin esas hava gazı musluğu kapatılmalıdır. Sobalar ve ateşler söndürülmelidir. Pencereler mümkün olduğu kadar açık bırakılmalıdır. (Kapalı pençereli bina içine düşen bombalar, daha fazla infilâk ediyor ve ev daha şiddetle yıkılıyor. Zira tazyik edilen hava, kaçacak yer bulamıyor.)

Yiyecek ve içecekler kapalı yerlerde, gaz geçmez dolaplarda saklanır, bunlar yoksa parşömen kâğıtlarına sarılır.

Sığınaklarda sigara içmek, gürültü yapmak, yüksek sesle konuşmak, helecenli haberler neşretmek, fazla korku alâmeti göstermek, alevli ışık veya hariçten görünür ışık kullanmak yasaktır.

Sığınak kapıları daima açık kair, ancak yakında bir bomba patlarsa veya düşmanın gaz attığı anlaşılırsa o zaman kapatılır.

ESKİ TALİMAT

Sığınaklarda muhakkak yedek ikinci kapı ve dışardan tıkanan kapıyı kırmak için alât ve edevat bulundurulmalıdır.

Her sığınak zehirli gazlara karşı korumalıdır. Bu maksat için kapıların kenarları lâstik şeritli olmalı, çift kapı ve gaz dehlizi bulunmalı, pencerelere tatbik için gaz geçiriyen kapaklar olmalı ve pencerelerin kenarları da lâstik şeritlerle techiz edilmelidir.

Tesadüfen iperite bulaşmış olanlar, derhal bulaştıkları yerlere kireç kaymağı tatbik ederler.

Tehlike bitti işareti verildikten sonra, ancak sığınak âmirinin emri ile herkes sınıktan çıkar.

YENİ TALİMAT

Her sığınakta iki kapı bulunması şayanı arzudur, mecburî değildir. Fakat her sığınakta tıkanan kapıyı kırmak ve toplanan molozu dışarıya atmak için alât ve edevat bulunmalıdır.

Eğer bir sığınak zehirli gazlara karşı korumayorsa, içindekiler, zehirli gazlara karşı kendilerini maske ile korurlar. Herkesin maskesi olmalıdır. Yanında maskesi tesadüfen bulunmayanlar, ıslak bir mendille kendilerini korumağa çalışırlar.

Tesadüfen iperite bulaşmış olanlar, derhal bulaştıkları yerlere kireç kaymağı veya herhangi bir iperit merhemi tatbik ederler. Her eczahanede bu maddelerin satılması mecburidir. İperite karşı koruyucu her bir maddede ile kullanma tarzı matbu bir surette birlikte verilecektir.

Kireç kaymağı, kloramin, lozantin ve benzerleri bulunmadığı surette iperit damlayan yerler, eter veya alkolle iyice silinir. Bunlar da bulunmazsa iperit damlası bir kurutma kâğıdı ile alındıktan sonra orası bol sıcak sabunlu su ile yıkanır. Daha iyisi bütün vücudu sıcak sabunlu su ile yıkmaktır.

Tehlike bitti işareti verildikten sonra ancak sığınak âmirinin müsaadesiyle herkes sınıktan çıkar.

Derhal sığınaklarda hava cereyanı

ESKİ TALİMAT**YENİ TALİMAT**

temin olunarak havası değiştirilir. Sığınakta hasta bulunmuşsa sığınak dezenfekte edilir. İçindeki eşya tanzim edilir. Süprütü süprülür.

Sığıntıdan çıktıktan sonra evlere girince ziya maske tertibatını kontrol etmeden lâmba yakmamalıdır. Kezalı ocaktaki, mutfaktaki ve odalardaki gaz musluklarını iyice gözden geçirmeden esas hava gazı musluğunu açmalıdır.

Evlerde her hangi bir zarar ziyan (bomba isabeti) vesaire görülürse derhal evlerin pasif korunma âmirine haber verilmelidir.

(Resim: 3)

Şimdi bunların yanında elde edilen bazı teknik bilgilerden bahsedelim.

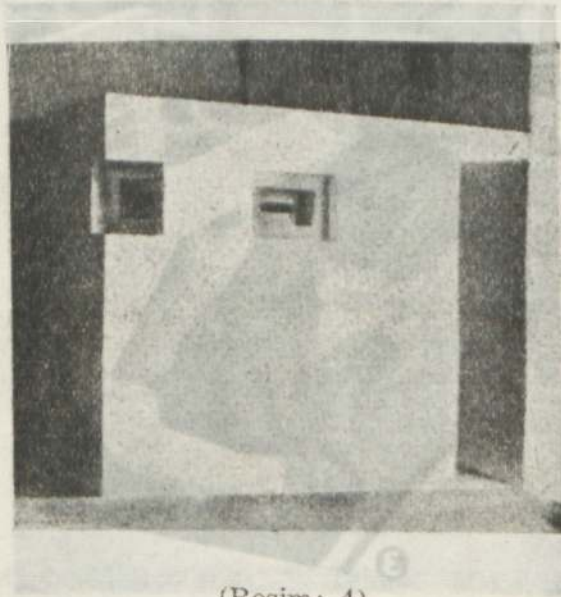
Yıkılmaya karşı :

Sığınakların takviyesi için büsbütün yeni bir tarz henüz mevcut değildir. Buna mukabil çökme tehlikesine karşı koymak için resmini koyduğumuz bir takım yeni pratik istinad tertibatı yapılmıştır ve muvaffakiyetle kullanılmaktadır. (Resim 1).

Kezalik gerek dışarıya ve gerek içeriye doğru açılabilen demir ısıkralı sığınak emniyet kapılarının (ikinci kapı) çok büyük muvaffakiyetle kullanıldığı ve üzerine enkaz yıkılan sığınaklardan bu sayede çıkılabildiği de iddia olunmaktadır. (Resim 2 ve 3).

Hava gazı borularının patlamasına karşı düşünülen esas tedbirler şunlardır:

- a) Borular çok derine konulacak.
- b) Boruların kalınlığı arttırılacak.
- c) Patlayan borular üzerine derhal büyük miktarda kum ve toprak dökülerek ıstıal tehlikesi azaltılacak.

(Resim: 4)

- d) Hava gazı borularının tamiri için oksijen cihazı ile mücehhez mü-kemmel tamir gurupları hazır bulundurulacak.

(Resim: 5)

e) Hava gazı boruları sür'atle tahdid edilecek surette kapatma tertibatı ile mücehhez olacak.

Elektrik tellerinin tamiri :

Almanların rivayetine nazaran şimdiye kadar tatbik edilen aşağıda yazılı usul sayesinde elektrik tellerinin kopması yüzünden hiç bir kaza olmamıştır :

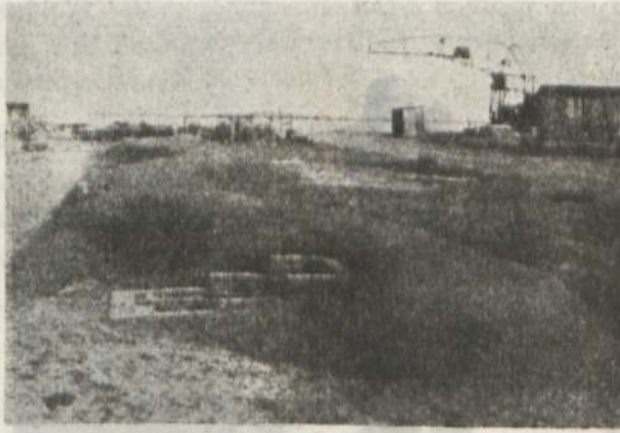
a) Bütün elektrik şebekesi, çift hatlıdır. Bir hatta zarar gelirse derhal basit bir cereyan değiştirme sayesinde ikinci hattan istifade olunmaktadır.

b) Elektrik tellerine bir arıza olursa cereyan otomatik surette kesilmektedir.

c) Nerede arıza olduğu hususî ziya işaretleri sayesinde otomatik olarak merkezde belli olmaktadır.

Fabrikaların korunması :

Fabrikaların korunması hususunda şimdiye kadar cari olan hususlar aynı ile bırakılmıştır. 4 ve 5 numaralı resimlerde mühim makinaların ba-

(Resim: 6)

şında kalacakların sığınaklarıyla fabrika nöbetçilerinin bekleme yerleri görülmektedir.

Yangınlarla mücadele :

Şimdiye kadar kazanılan tecrübelere nazaran;

a) Telefonla yangın ihbarı kâfi gelmediğinden yangın kulelerine lüzum vardır.

b) Yangınlara hemen söndürülmesi lâzımdır. Zira yanmakta olan yangınlar, düşman tayyarelerine hedef teşkil etmektedirler. Onun için yangın söndürücüler, düşman tayyarelerinin taarruzu altında iş görmeğe ve yangınlara derhal söndürmeğe mecburdurlar.

Halk Siperleri :

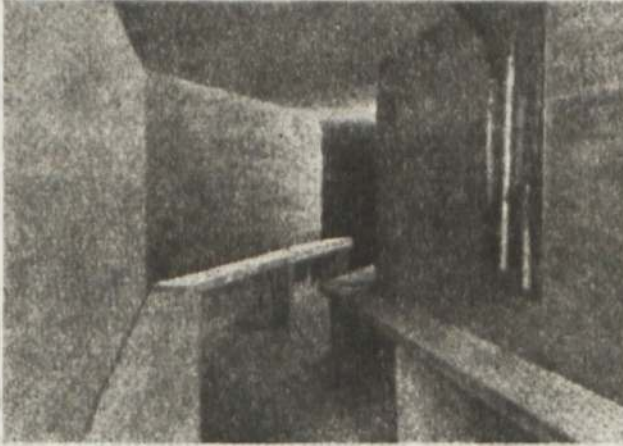
En iyi halk siperleri, kenarları betonlu ve üstü kapalı siperlerdir. Böyle bir siperin yukarıdan ve içinde alınmış iki resmini aşağıda görüyorsunuz. (Resim 6 ve 7).

Son söz olarak, gerek Almanlar ve gerek İngilizler şu hususta mütefiktirler:

Havaya karşı korunmak için dört esas vardır:

a) Çok mükemmel ve esaslı bir hazırlık,

- b) Fevkalâde bir talim ve terbiye ve disiplin,
- c) Halkın bilgisi ve soğuk kanlılığı,
- d) Elde mevcut talimatları yeni inkişaflara göre tadil ve derhal bunlara intibak edebilmek.

(Resim : 7)

Aile sığınakları nasıl yapılmalıdır.

İzzet ERKSAL

Gazmaske Fabrikası Şef Kimyageri

Pasif korunma talimatnamesinin sığınaklara taallük eden bir maddesinde : «Aile sığınağı olarak tavanı, duvarları ve zemininin muhafazası temin edilmiş olan bodrum katları, yeraltı mahzenleri ve galeriler tercih edilmelidir» denmektedir.

Cephede asker için siperin kıymeti ne ise sivil halk için de aile sığınağının veya siperinin kıymeti odur. Siperlerin yapılması daha basit olduğu ve evvelce de Kızılay mecmuasında bu hususta kâfi malûmat verildiği için biz bu yazıda aile sığınaklarından bahsedeceğiz: Sığınak, içindekileri evveleminde tahrip bombalarının parçalarından, düştükleri zaman yapacakları hava tazyikinden, isabet ettikleri binaların yıkıntılarından korur. Fîlhakika bir bomba düştüğü yerde etrafa parça saçtığı gibi patladığı zaman çapına göre bir hava dalgası da meydana getirir. Bu dalga civar hava tabakaları üzerinde bir tazyik husule getirir. Bu tazyik de, meselâ tesadüf ettiği bir duvarı kısmen veya tamamen yıkabilir.

Diğer taraftan sığınaklar, zehirli gazlere karşı da koruyacak evsafa olmalıdır. Hulâsa:

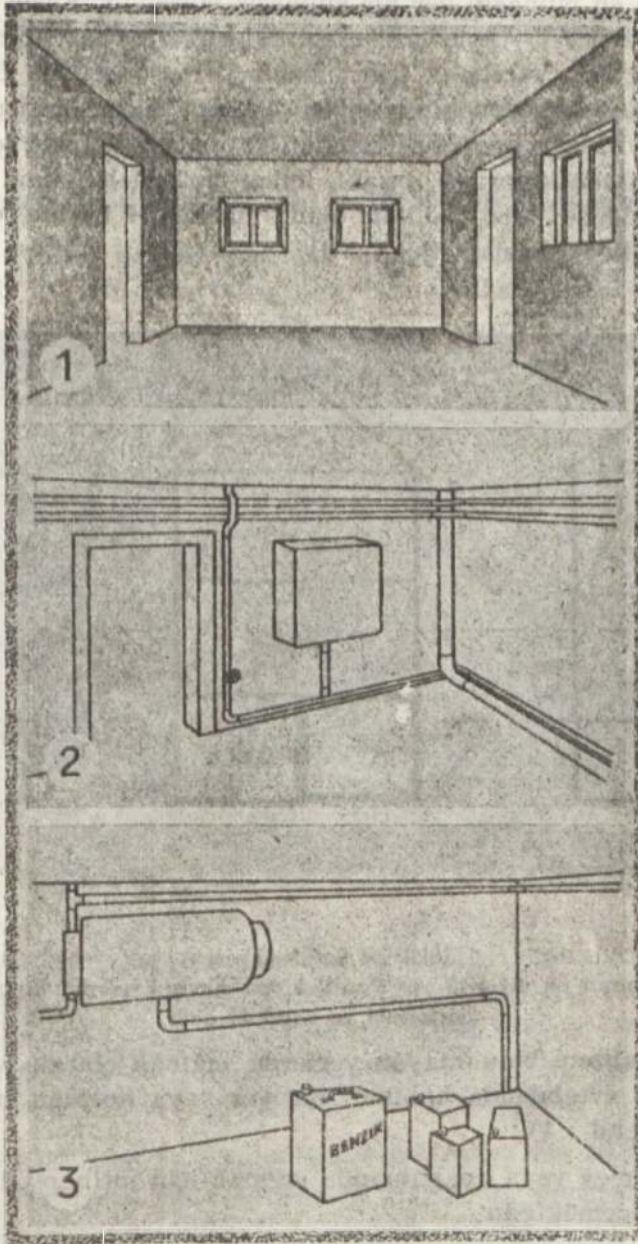
Sığınaklar, bomba parçalarından, hava tazyikinden, yıkıntı ve zehirli gazlardan korumalıdır.

Aile sığınaklarının yapılmasında, en münasip yeri, en muvafık bir şekilde sığınak haline ifrağ edebilmek, esastır. Meselâ eğer böyle bir yer için, mükemmel bir mahzen veya bodrum yoksa, işe yarıyacak her hangi başka bir yer intihap ederek orayı sığınak haline koymak icabeder.

Aile sığınağı haline getirilmiye en münasip yer neresidir?

Ev veya apartımanda bir mahzen veya bodrum varsa sığınak haline

KIZILAY MECMUASI

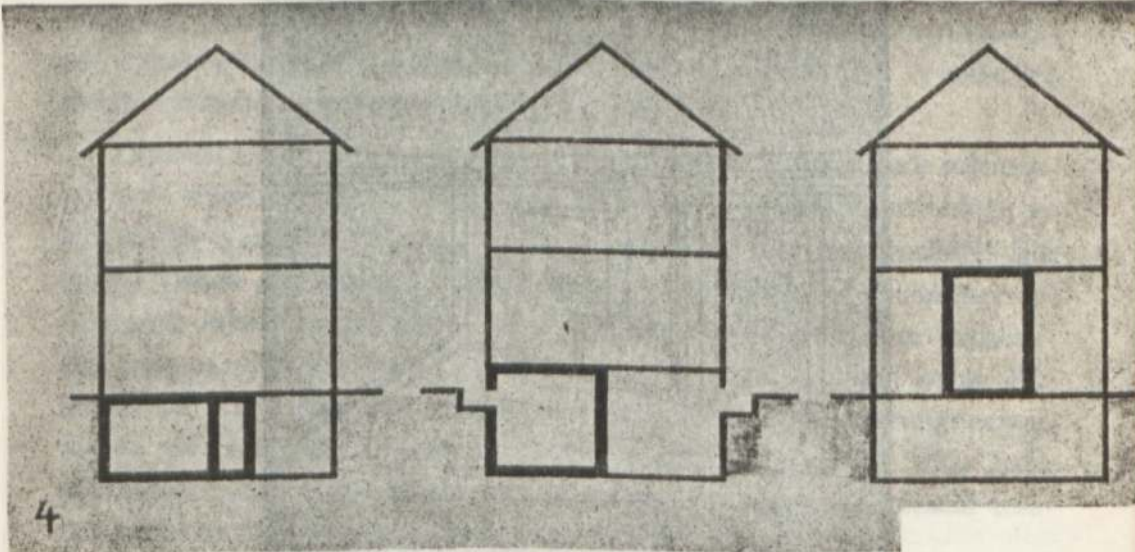

(Şekil : 1, 2, 3)

Bol pencere ve kapılı, içinden kalorifer gaz ve su tesisatı geçen, içinde benzin veya yanıcı, patlayıcı maddeler bulunan bodrumlar, sığınak yapmağa elverişli değildir

KIZILAY MECMUASI

getirilmek için en münasip yer hiç şüphesiz burasıdır. Fazla pencere veya kapısı olan (Şekil : 1) veya havâ gazı, kalorifer tesisatı (Şekil : 2) bulunan yerler, sığınmak yapılmak için müsait yerler değildir. Eğer mutlaka gaz ve sair borular geçen bir mahzeni sığınmak haline getirmek mecburiyetinde isek, boruları sığınmağın dışından kapıyacak şekilde tertibat almak lâzımdır. İçerisinde kalorifer kazanı, buhar kazanı bulunan, patlayıcı veya yanıcı maddeler depo edilmiş olan mahzenler de hiç şüphesiz sığınmak olarak kullanılamazlar (Şekil : 3).

(Şekil : 4 Sağdaki resim)

Siğınak olmaya en elverişli yer : soldaki en muvafık yerdir. Sonra sıra ile ortadaki ve sağdaki gelir

Yeraltı mahzeni bulunmayan yerlerde, sığınak olarak zemin katında, fakat dalrenin ortalarında bulunan bir yer veya koridor, sığınak haline getirilebilir (Şekil : 4).

Şekil 4, bir ev veya apartımanda sığınak için intihap edilecek en müsnaşip yeri göstermektedir.

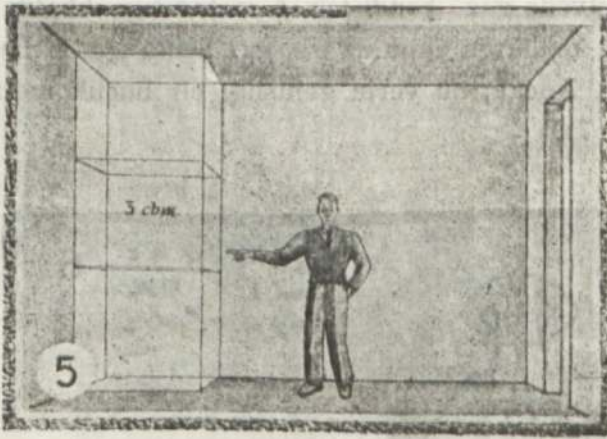
Esas : Şeklin solundaki resimde görüldüğü gibi, toprak altında mevcut bir yeri sığınak haline getirmektir. Bu mümkün olmadığı takdirde hiç olmazsa, kısmen toprak altında kalan bir yer intihap edilebilir. (Or-

tadaki resim). Ancak böyle yerler bulunmadığı takdirde, şeklin sağındaki resimde görüldüğü gibi, zemin katında, dairenin ortasına düşecek bir yer sığınak olarak seçilebilir.

Sığınak yeri intihap edildikten sonra bir defa da mevkiin pasif korunma âmirinin mütalâasını almak muvafıktır, ve lâzımdır.

Sığınak olarak intihap edilecek yer ne büyüklükte olmalıdır?

Sığınağa girecek her bir kişi için 3 metre mikâplık bir yer hesap etmelidir (Şekil : 5). Bu sebeple sığınak haline konacak yerin önce hacmini

(Şekil : 5)

hesaplamak lâzımdır. Bunun için de o yerin uzunluğu, genişliği ve yüksekliği ölçülerek bulunan adetler birbirile zarbedilir. Çıkan hacim üçe taksim edilirse, sığınanın kaç kişi alacağı meydana çıkar. Bu hesap, sığınağa havalandırma tertibatı yani sığınak süzgeçleri konmadığına göredir. Havalandırma tertibatı konabilirse, adam başına bir metre mikâbı hava yeter. Ancak havalandırma tertibatı bulunan sığınaklarda adam başına en az 0,6 metre murabbalık bir yer isabet etmelidir (Şekil : 6).

Büyük aparatımanlar dahi hesaba katılarak, 50 kişilikten fazla sığınaklar yapmak doğru değildir. Meselâ büyük bir apartıman veya aparatımanlar blokunda, sığınak haline getirilebilecek 80 kişilik bir yer bulunsa dahi, iki adet, 40 ar kişilik başka iki mahalli sığınak haline getirmek daha muvafıktır.

Sığınağın medhali mümkün olduğu kadar çabuk ve kolay erişilir bir yerde olmalıdır. Meselâ, muhtelif dairelerden ve katlardan inen merdivenlerin telâki ettikleri yerlere yakın olmalı, medhal gece bile kolaylıkla girilebilecek kadar geniş olmalıdır. Her halde bir metreden dar olmamalıdır.

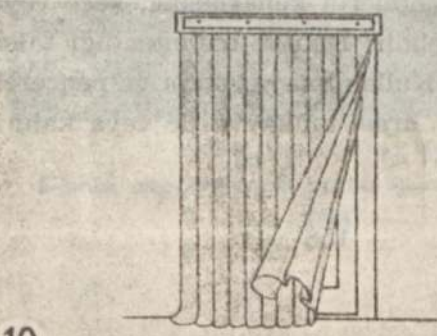
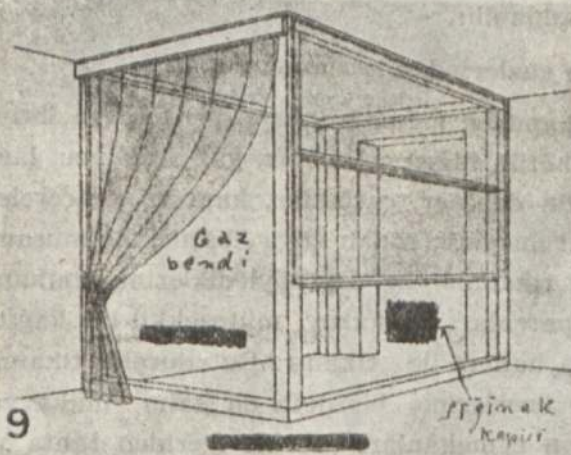
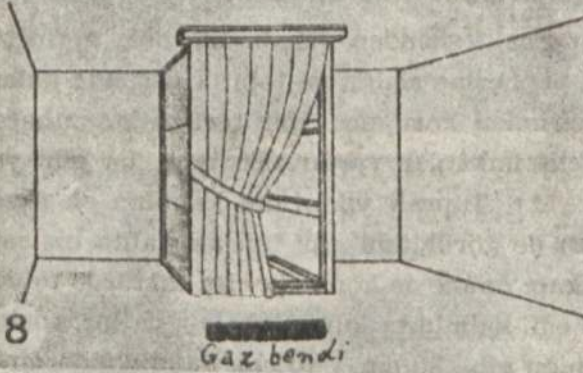
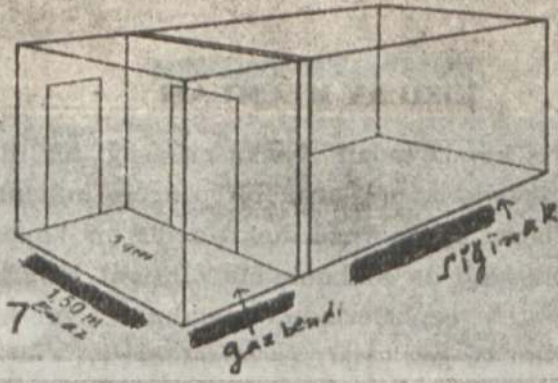
Gaz bendi :

Sığınağa girilen medhalde bir yer gaz bendi olarak ihzar edilir. Gaz bendi harp gazlerinin sığınağa girmesine mani olmağa yarar. Aynı zamanda gaz bendinde, gazlananlar ile gaz hastalarına ilk yardım da yapılabilir. Sureti umumiyede gaz bendi için 5 metre murabbalık bir yer yeter. Eğer sığınak, 20 kişilikten daha az ise, gaz bendi için 2 metre murabbalık bir yer de yeter. Ancak, bu yerin genişliği bir buçuk metreden az olmamalıdır. (Şekil : 7).

(Şekil : 6)

Sığınağın medhalinde gaz bendi olarak hazırlanmaya yarıyacak bir mahal yoksa bu takdirde ve sığınağın kapısı önünde gaz bendi vazifesini görecektir ayrı bir mahal yapılır. Mümkün olduğu takdirde iki kişi alabilecek kadar geniş olması lâzım gelen bu yer, örtüler, perdeler veya tahta perdelerden istifade edilerek yapılabilir. (Şekil : 8 ve 9). Sığınak kapısı önünde basit bir şekilde yapılmış gaz bendini göstermektedir. Gaz bendi, gaz sızdırmaz bir şekilde yapılmalıdır. Bu şekilde bir gaz bendi yapmak imkânı dahi bulunmazsa o zaman sığınak kapısının önüne hiç olmazsa iyi kapanır sık dokumalı bir perde asılır (Şekil : 10).

(Şekil : 7, 8, 9)
Gaz bendleri

KIZILAY MECMUASI

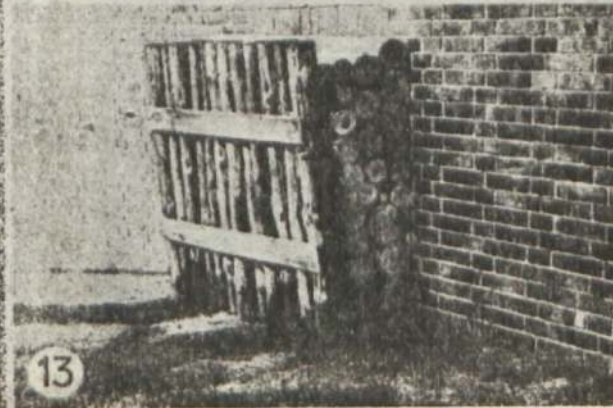
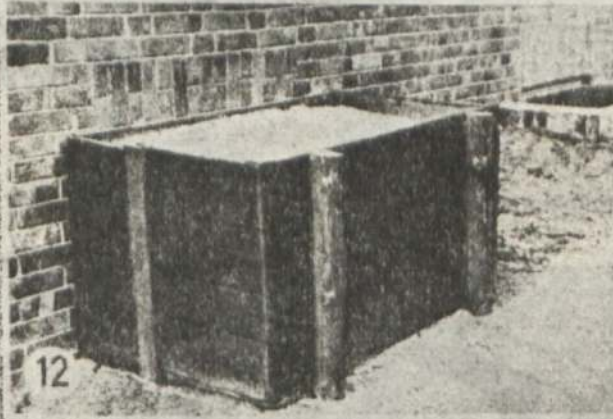
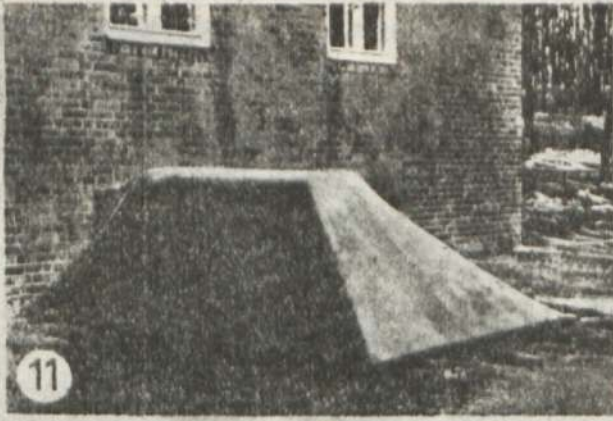
Sıgımağların giriş kapılarından başka en aşağı bir ihtiyat kapıları bulunmak lâzımdır. İhtiyat kapı olarak bir pençere kullanılabileceği gibi, doğrudan doğruya dışarı açılan veya dışarı açılır bir kapısı bulunan yan meskenlere açılan bir kapı da kullanılabilir. İhtiyat kapılar mümkün olduğu kadar evin muhtelif cephelerinde olmalıdır. İhtiyat kapılarda parça tesirine karşı mukavim ve gaz geçirmez olmalıdırlar.

Sıgımağın parça tesirinden korunması :

Sıgımak yeri parça tesirinden masun bir hale getirilmelidir. Sıgımağın, binanın zemin cephesine açılan ve toprak üstünde kalan kapı ve pençereleri parça tesirinden koruyucu bir tertibatla muhafaza edilir. Bu maksat için muhtelif imkânlar vardır. En iyisi, bu gibi yerleri toprakla örtmektir (Şekil : 11). Toprak yıkıntının kalınlığı en aşağı 1 metre olmalıdır (Şekil : 12) de görüldüğü gibi toprak, tahta bir sandık içerisinde olarak pençere ve kapı önüne de konabilir. Bu takdirde toprağın 75 cm. olması kâfi gelir. 50 cm. kalınlıkta kum torbaları da bu iş için kullanılabilir. (Şekil : 13) de olduğu gibi, 30 cm. - 40 cm. kalınlığında olmak üzere odun veya tahta da kullanılabilir.

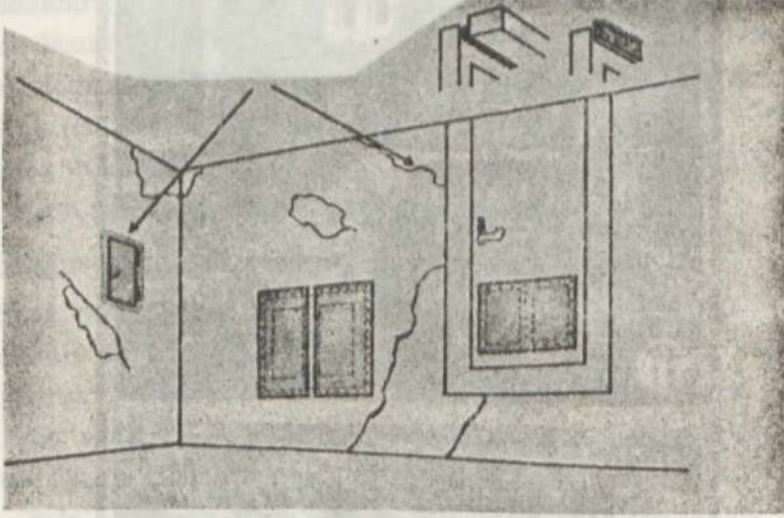
Sıgımağın harp gazlerinden korunması :

Gaz bendinin kapıları, sıgımağın kapı, pençere ve ihtiyat kapıları ve sıgımakta bulunan bütün diğer açıklıklar, gaz sızdırmaz bir şekilde yapılmak lâzımdır. Bütün delikler, çatlaklar, kapı ve pençerelerdeki anahtar delikleri, alçı, camcı macunu, sodalı suya batırılmış muşamba, kâğıt gibi maddelerle iyice tıkanmalıdır. Bu söylediklerimiz bulunmadığı takdirde, gazete kâğıdı parçaları ile sudan mütesekkil bir kâğıt hamuru yapılarak delikler bu hamur ile tıkanır. Bu suretle tıkanmış veya macunlanmış delikler üzerlerine bir defa da kalın mukavva yapıştırılır. Pençere ve kapıların camekânları üzerine içeriden tahta veya mukavva levhalar konur. Kapı ve pençerelerin kenarlarına, keçe veya lâstikler yapıştırılmalıdır veya çivilenmelidir. Bunlar bulunmadığı takdirde kıvrılmış gazete kâğıtları da iş görür. Kullanılmayan kapı ve pençerelerin kenarları ile kapı ve pençere satırları arası mukavva ile veya kalın kâğıt ile yapıştırılır.

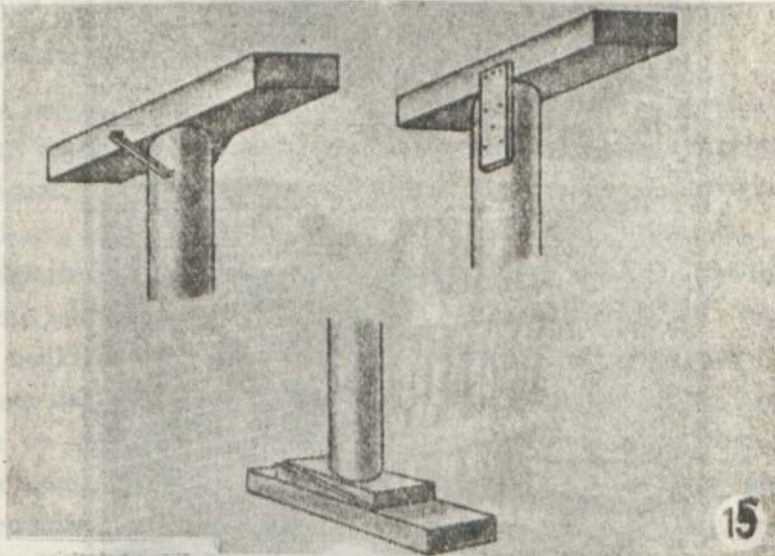
(Şekil : 11, 12, 13)

Sığınak pencerelerinin parça tesirinden korunması

(Şekil : 14)

Sığınakların kapı vesair bütün delikleri kapatılmalıdır

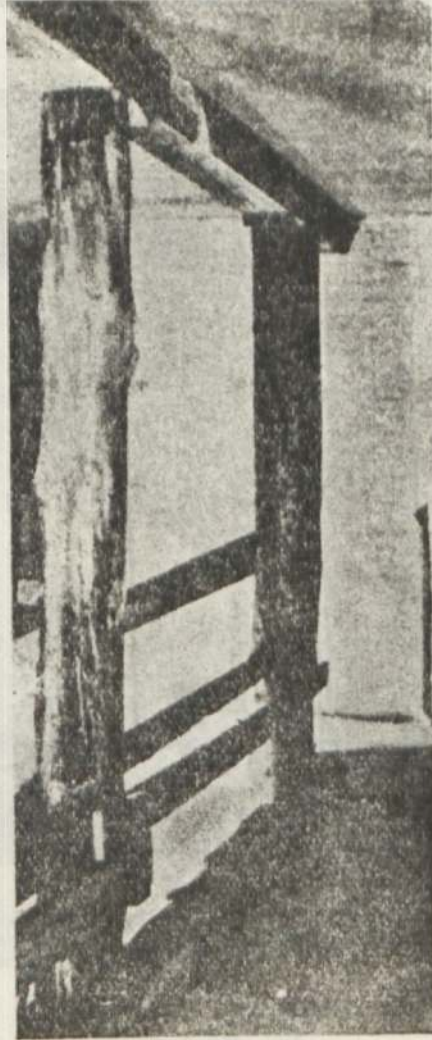

(Şekil : 15)

Sığınak tavanının takviyesi

KIZILAY MECMUASI

Sığınaktaki bütün başka delikler veya gaz sızdırması mümkün aralıklar, meselâ bacalar vesaire iyice kapatıldıktan sonra üzerlerine mukavva yapıştırılır ve üzerleri yağlı boya ile boyanır (Şekil : 14).

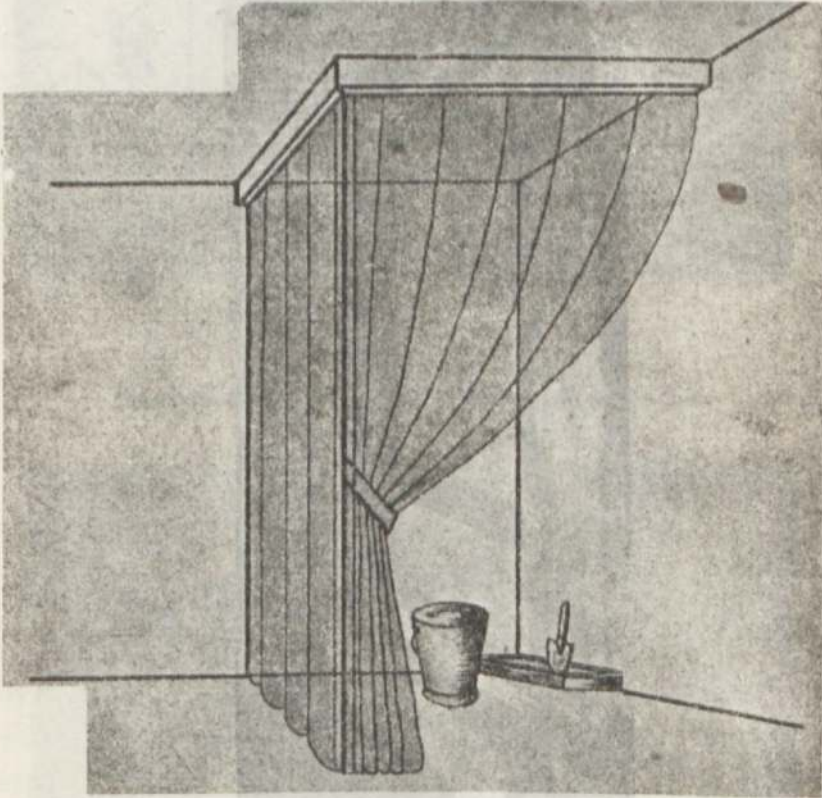

(Şekil : 16)

Sığınak tavanının takviyesi

Sığmağın yıkıntılardan korunması :

Bir çok binaların bodrum veya mahzenleri, yıkıntılara karşı esasen mukavimdir. Buna rağmen, bu yerler, sığınak olarak kullanılmak istenildiği takdirde yıkıntıya karşı takviye edilmelidirler. Bu maksat için, ağaç gövdeleri, demir mesnetler, üst üste konmuş, kum dolu sandıklar, tuğlalar, kullanılabilir (Şekil 15 ve 16).

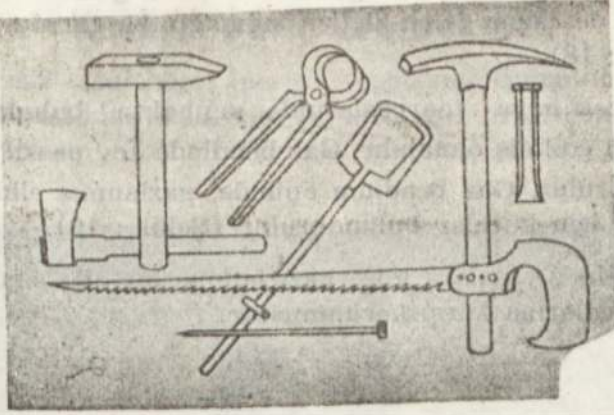
(Şekil : 17)

Sığınak ihtiyat aptesthanesi

Aile sığınaklarının iç tertibatı:

Sığınak olarak ayrılan yerler ve gaz bendi önce iyice temizlenmelidir. Tavan ve duvarlar iyice badana edilir. Badana etmek yalnız sıhhi bakımdan değil, psikolojik bakımdan da faydalıdır. Çünkü temiz yerler tehlike

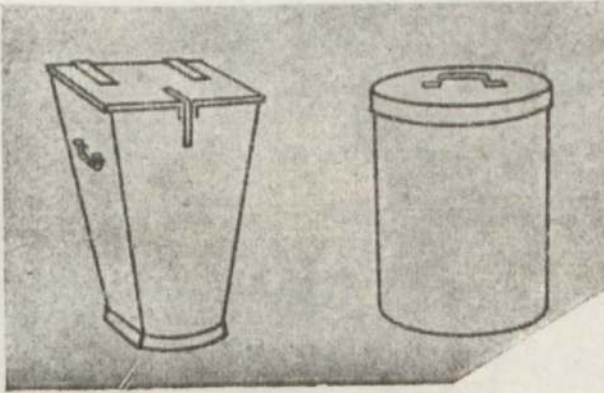
KIZILAY MECMUASI

(Şekil : 18)

Sığınakta bulunamsı lâzım gelen tamir âletleri

halinde insana daha az korku ve heyecan verir. Sığınakta ihtiyat ışık olarak, elektrik pilleri bulundurulur. Oksijen sarfeden ışıık menbaları yani mum, petrol veya kibrit lâmbaları kullanılmaz. Her 20 kişi için bir ihtiyat aptesthane lâzımdır. Bu maksadı bir mikdar kum veya toprak ile bir kü-

(Şekil : 19)

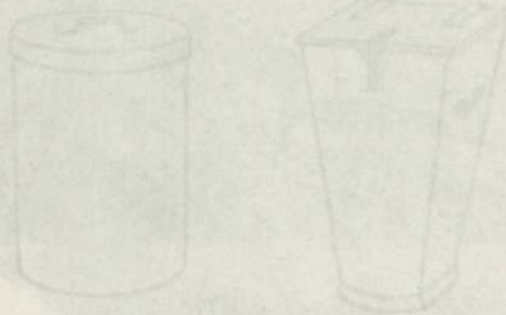
Gazlanmış elbise ve sairinin konulmasına mahsus kutular

rek pekâlâ temin eder. İhtiyat aptesthane olarak kullanılacak kısım, esas sığınak kısmından tahta perde veya âdî perdelerle tefrik edilir (Şekil: 17).

Hava taarruzu esnasında, sığınakta vukua gelecek hafif zararları karşılamak için de, lâzım gelen âletler, sığınanın bir tarafında hazır bulundurulur (Şekil : 18).

Uzun sürecek hava taarruzlarında, sığınakta bulunanların oturma imkânı da temin edilmiş olmalıdır. Gaz bendinde (ev passif korunma ecza dolabı) bulundurulur. Gaz bendinin önünde, gazlanmış elbise ve sairenin içine konulması için kutular bulundurulur (Şekil : 19).

Bu söylediğimiz esaslara göre hazırlanmış bir aile sığınacı artık her nevi hava taarruzlarına karşı korunmuştur.

Kızılâyet perit Detdektörü

Gaz arayıcılar tarafından İperitin teşhisinde kullanılır. İperit Detektörü madenî bir kutudan ibarettir. Bu kutu gaz arayıcının beline bir kumaş kemer ile takılır. Kutu, Resim 1 de görülen «a» düğmesi vasıtası ile

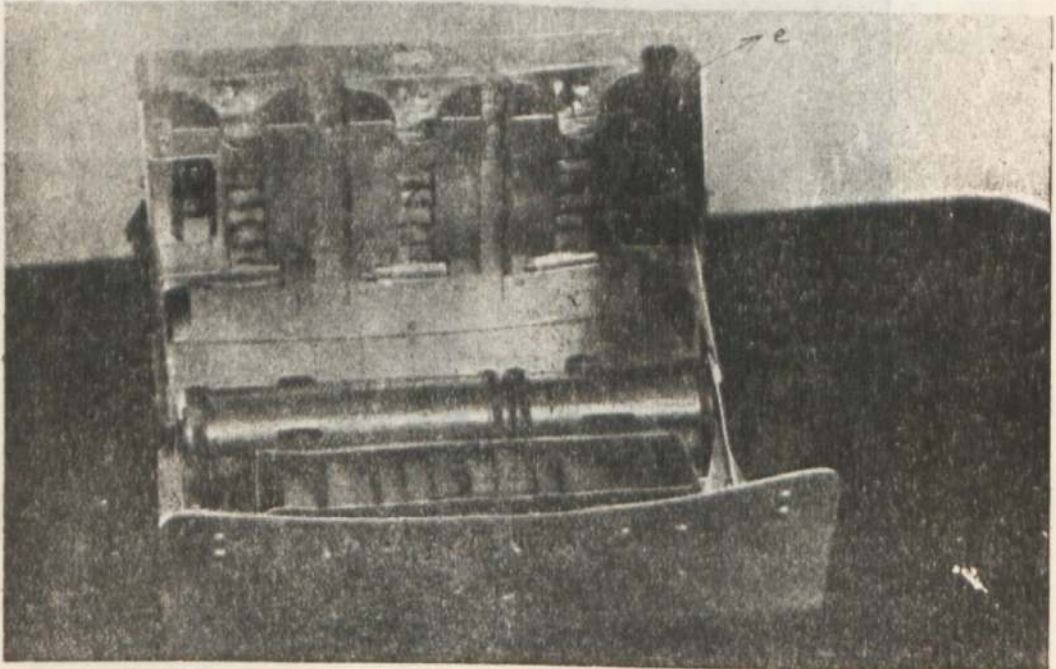
(Resim: 1

KIZILAY MECMUASI

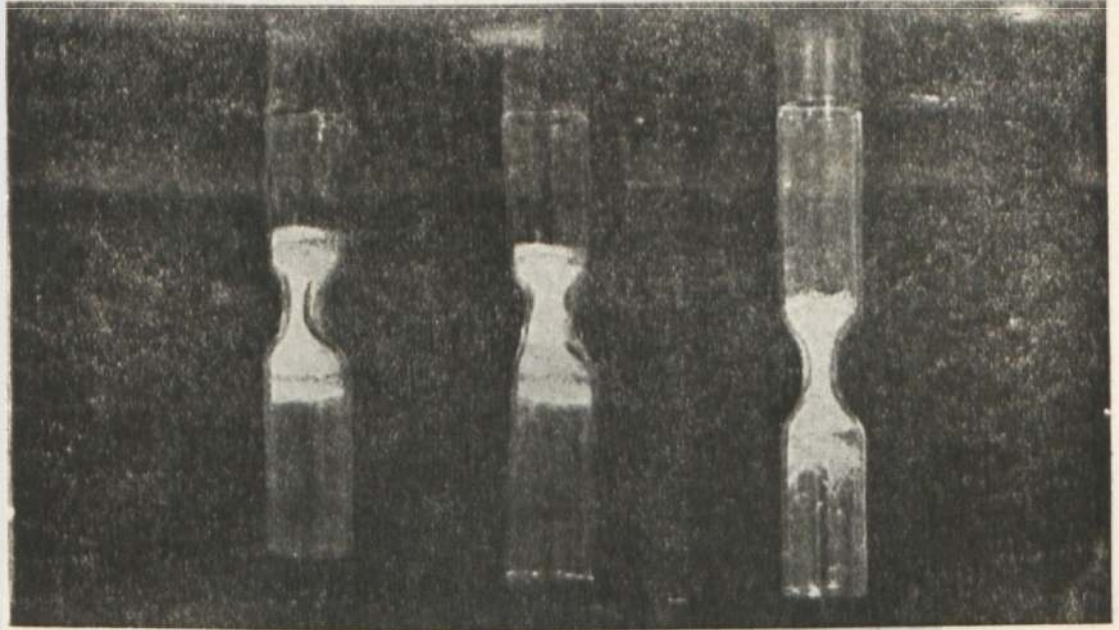
kapagını aşağıya sarkıtmak sureti ile açılır. Kutunun içinde şu âletler bulunur:

El tulumbası	Resimde «b» ile gösterilmiştir.
Mukavva huniler	» «c» ile gösterilmiştir.
Tecrübe boruları	» «d» ile »
Miyar şişesi	» «e» ile »

Tulumba, madeni emme basma bir el tulumbasından ibarettir. İperitli olduğu şüpheli edilen yerin havasını, gaz arayıcı bu tulumba ile alır. Mukavva huniler, tulumbaya oturtulmuş tecrübe borularının üzerine konarak, şüpheli toprak, ot, çimen, kâğıt pamuk nünunelerinin alınmasına yarar. Tecrübe boruları içinde, tulumba ile çekilen İperit buharları ile miyar arasında reaksiyon husule getirilir. Her kutuda 18 mukavva huni ve 24 tecrübe borusu bulunur. Tecrübe boruları Resim «3» de görüldüğü gibi orta kısımları darlaştırılmış, içleri beyaz bir madde ile dolu borulardır.

(Şekil: 2)

(Şekil: 3)

Dikkat:

Bir defa kullanılan mukavva huni ile tecrübe boruları bir daha katiyen kullanılmamalıdır.

Kızılai İperit Detektörü ile İperit Nasıl Aranılır:

Esas: Tecrübe borularında bulunan beyaz maddede iperit buharını sathında toplayıp çoğaltmak hassası vardır. Tulumba vasıtası ile emilen havada eğer İperit buharı varsa, bu buharlar tulumbanın üzerine konan tecrübe borusunda toplanır. Sonra üzerine damlatılan bir kaç damla miyar ile teamül vererek, iperit miktarına göre açık sarı veya kirli pembe bir renk verir. Böylece beyaz üzerinde sarı veya pembe halka pek bariz olarak gözükür. Bu renk değişmesi geceleyin bir fener, cep lâmbası ile veya başka sun'î bir ışık ile de belli olur.

Gaz Arayıcı İperiti Nasıl Arar:

a) Havada İperit buharı aramak:

Kutudan tulumba çıkarılır. Bir tecrübe borusu alınarak, tulumbanın ağzına iyice oturtulur. (Resim 4) Sonra tulumba, iki parçası birbirinden

Resim: 4

KIZILAY MECMUASI

ayrılıp bitıştırilmek üzere işletilir. Tulumbanın ucunda tecrübe borusu bulunan ağzı, şüpheli hava içerisinde gezdirilir. Tulumba iki dakika zarfında 70 defa emilip basılır. Sonra üzerine miyar şişesinden bir veya iki damla miyar damlatılır. (Resim 5) Boruda bir ilâ iki dakika zarfında ha-sıl olacak sarı, veya açık kirli pembe halka, havada iperit buharı bulundu-ğunu gösterir. İperit pek azsa renk, sarımtırak olur.

b) Arazide İperit aramak:

Kutudan tulumba çıkarılır. Bir tecrübe borusu alınarak tulumbanın

Resim: 5

KIZILAY MECMUASI

ağızına iyice oturtulur. Tecrübe borusunun üzerine bir mukavva huni konur. (Resim 6) Şimdi, gaz arayıcı şüphelendiği yere, (Resim 7) de görüldüğü gibi tulumbayı yakınlaştırarak 70 defa emüp basar; sonra üzerinden mukavva huni çıkarılır; bir veya iki damla miyar damlatılır. Boruda bir ilâ iki dakika zarfında hasıl olacak kirli penbe bir halka, o yerde iperit bulunduğunu gösterir. İperit pek azsa renk sarımtırak olur.

Gaz arayıcı bazan da, şüpheli yerlerden toprak, çimen vesair nümune alarak, bu nümuneleri tulumbanın ağzındaki tüpe geçirdiği mukavva huniye koyar ve tulumbayı bu vaziyette işleterek nümunede iperit bulu-

Resim: 6

nup bulunmadığını arayabilir. Gaz arayıcı birinci veya ikinci hallerden hangisi kolayına giderse o usulü tatbik eder.

Resim: 7

Detektörün Bakımı:

Detektör tulumbasının «s» silindiri içinde bulunan emme taşlarının muhafazasını, tulumba 30-40 defa kullanıldıktan sonra değiştirmek faydalıdır. Bunun için «s» silindirinin ucundaki vida sola doğru bükülerek çıkarılır. Silindir içindeki mahfaza alınır, yerine her detektöre yedek olarak konan ikinci bir mahfaza konarak vidalı kapak tekrar kapanır. Fabrikadan ayrıca emme taşları mahfazasını tedarik etmek mümkündür.

Detektör kutusu, kullanılmadığı zamanlarda daima kapalı tutulmalıdır. Bu maksad için detektör sık sık temizlenmelidir. Detektör önce Benzin veya Benzol ile sonra su ile iyice silinir. Sonunda kuru bir bezle kurutulur.

DİKKAT:

Bir defa kullanılmış tecrübe boruları ve mukavva huniler artık temizlenmez. Bunlar atılır.

Detektörü zaman zaman esaslı bir temizlemeye tâbi tutmak lâzımdır. Bunun için 1 kısım Kloraminin 50 kısım suda yapılmış mahlûlünden bir miktar tulumabaya dökülür. Bir kaç defa pompa işletilir. Tulumba kloramin mahlûlü içerisinde 24 saat bırakılır. Bu müddet sonunda pompa muhtelif vaziyetlerde işletilerek, içerisinde kalmış olması muhtemel bulunan bütün mayı dışarı çıkarılır. Bir kaç defa su ile yıkanır ve iyice kurutulur.

Taşıma kutusu, su ile kaynatılarak tamamen temizlenebilir. Fakat bu esnada çıkması muhtemel iperit buharlarından sakınmak lâzımdır. Bu işi yapan kimsenin gazmaskesi takması lâzımdır.

Kızılai iperit detektörü Kızılai Maske Fabrikasında yapılmaktadır.

Gaz temizleyicilerinin yetiştirilmesi

Toplayan : Dr. Nuri Refet KORUR

(Birçok subay okuyucularımızın gerek bizzat ve gerek yazı ile yaptıkları müracaata cevap olmak üzere gaz temizleyici ekiplerin (bilhassa ordu) pratik bir tarzda nasıl yetişeceklerini öğretmek için bu hususa ait bazı mühim ecnebi neşriyatından çıkarılmış bir mukaleyi sunuyoruz. Okuyucularımızın arzusuna uygun olduğu görülecek olursa buna benzer bazı yazılar da bu sütunlarda intişar edecektir.)

Gaz temizleyicisi denilince akla gelen, düşmanın kalıcı gazlarla (yani bilhassa iperit ve levizitle) gazladığı, yani askerî tâbirle «zehirlediği» (1) her hangi bir araziye, bir geçidi, bir köprüyü veya bir sahayı (meselâ bütün bir köyü, bir ormanı vesaire) temizliyerek arkadan gelen kıtaların oradan geçebilmesine yardım eden ekiplerdir. Bazan bu ekipler hemen hazır değildir. O zaman pek mühim ahvalde bu temizleme işi, kıta tarafından yapılır. Bunun için bütün kıtalar, temizleme işlerini öğrenmekle mükelleftir.

Düşman yalnız ordu cephesinde değil, memleket içinde de bir çok yerleri (meselâ istasyonları, köprüleri, fabrikaları, zahire silolarını, hattâ şehirlerin sokaklarını, resmî binaları vesaire) gazlıyabilir. Onun için yalnız ordunun değil, pasif korunma ile alâkadar bütün makamların da bu işleri bilmesi lâzımdır. Hattâ halk dahi, kalıcı gazlar ve kalıcı gazların temizlenmesi hakkında malûmat sahibi olmalıdır.

Bizde kalıcı gazlar (bilhassa iperit) herkesin bildiği bir gazdır. Bu gazın mayı olduğu, kokusunun hardal kokusuna benzediği, bir yere serildiği zaman orada uzun müddet kaldığı, elbiseden ve köseleden geçerek kendisiyle temas edenlerin vücudunda yaralar açtığı orta mekteplerde bile tedris olunmaktadır.

Yalnız, bizde bu gazın biricik panzehirinden, «kireç kaymağından» bahsedilmekte ve âdetâ «kireç kaymağı» olmayınca «kalıcı gazlara» karşı hiç bir şey yapılamıyacağı zannolunmaktadır. Bu, çok büyük bir hatadır.

Bir kere kalıcı gazlara karşı tabiat elimize güneş ve hararet, yağmur gibi mükemmel temizleyiciler vermiştir. Çok sıcak havalarda kalıcı gazlar bir iki gün içinde kendi keline uçup giderler. Yağmurlar bunları mükem-

mel surette yıkar. (Yalnız yağmurun şiddetli ve sürekli olması lâzımdır Yağmur, bazan kalıcı gazları çukur yerlere biriktirebilir).

Bundan başka; biz kalıcı gazların üzerine toprak, kum, kül dökerek bunları zararsız bir şekle sokabiliriz. Gazlı sahayı alt üst etmek, onlardan kendimizi korumak için bir çok ahvalde kâfi gelir. Gazlanmış arazi üzerine gaz geçirmez örtüler (çarşaflar) sermek, iri taş parçaları, odunlar, kalaslar veya çalı çırpı koymak dahi oradan geçmek için çok kereler mükemmel bir çaredir. Esasen hiç bir zaman her arzu edilen yerde arzu edilen miktarda kireç kaymağı elde bulunmayacaktır. İyi bir gaz temizleyicisi, temizleme işlerini daima «kireç kaymaksız» olarak yapmağa çalışmalı ve kireç kaymağını ancak pek mühim ve başka temizleme çaresi bulunmayan ahvalde kullanmalıdır. Kireç kaymağının pek çabuk bozular bir madde olduğu ve şimdiden depo edilen kireç kaymağının tam ciddi ahvalde bozulmuş olabileceği de unutulmamalıdır.

Malzeme temizlenirken petrol, benzin, benzol, alkol, eter; kireç kaymağı kadar mükemmel surette temizleyici vasıta olarak kullanılabilir. Hele nazik âletler kireç kaymağı ile temizlenirse harap olurlarken alkol ve eterle hiç bir zarar görmeden temizlenirler. Çok kereler sıcak sabunlu su, mükemmel bir temizleme vasıtası olarak kullanılabilir. Büyük harpte ayaklarına ot saran kıtalar iperitlenmiş araziden zayıt vermeden geçmeğe muvaffak olmuşlardır. Su geçirmiyen bezler, yağlı kâğıtlar, parfümen kâğıtları, ziftli ve katranlı mukavvalar, madeni levhalar iperite karşı muvaffakiyetle kullanılırlar. Demek oluyor ki iperit panzehiri olarak yalnız kireç kaymağını tanımak ve bütün hesapları ona göre yapmak asla doğru değildir. Kireç kaymağının en mühim meziyeti ucuz olmasıdır. Fakat kireç kaymağı olmayan yerlerde de yukarıda bahsedilen alt üst etme, çalı çırpı örtme, toprak örtme vesaire gibi ameliyeler sayesinde aynı maksat pahalı olmadan elde edilebilir.

O halde gaz temizleyicilerini hazırlarken şunlara dikka tetmek lâzımdır:

1. — Gaz temizleyicileri, bütün temizleme malzemesini öğrenmelidir.
2. — Gaz temizleyicilerinin yanında yalnız kireç kaymağı değil, gaz örtüleri (çarşafları) vesair temizleyici malzeme ve kazma, kürek (toprak atmak için) bulunmalıdır.
3. — Yapılan tatbikatta daima bir kaç türlü gaz temizlemesi yaptırıl-

mahdır. Yani yalnız kireç kaymağı serpirmekle iktifa olunmamalı, örtü kullanılması, toprak veya çalı çırpı ile arazinin örtülmesi, toprağın alt üst ettirilmesi gibi hususlar da talim edilmelidir.

4. — Tatbikatta yalnız bir türlü gaz elbisesi değil, bazan yalnız çizme ve eldiven; bazan hafif gaz elbisesi (başlıksız bir tulum) kullanılmalıdır.

5. — Gaz temizleyicilerinin muhtelif arazide çalışması temin edilmelidir. Ekseriyetle yapılan tatbikat için bu işe elverişli arazi intihap olunur. Halbuki bu doğru değildir. Tatbikat, şöyle yapılmalıdır:

- a) Evvelâ düz ve mahdud arazide temizleme temrinleri yaptırılır.
- b) Sonra düz ve hafif çemenli arazide temizleme temrinleri yaptırılır.
- c) Ondan sonra muhtelif arazide (killi, sert, kayalık vesaire) temizleme temrinlerine sıra gelir.
- d) Bundan sonra düz arazi bırakılarak muhtelif arazi vaziyetlerinde (yarmalar, geçitler, sarp yollar vesaire) temizleme yaptırılır.

6. — Tatbikatta temizleme yalnız ayakta değil, çökerek, yerde sürünerek (düşmanın ateş tesiri olduğuna göre) vesaire vaziyetinde de yaptırılmalıdır.

7. — Tatbikatta bazan susuz arazide temizleme yaptırılmalıdır ki temizleyici ekipler su aramak veya suyu birlikte getirmek hususlarında da hî yetişmiş olsunlar.

Aşağıda bu hususta Avrupa neşriyatından alınmış bir kaç misal gösterilmektedir. Bu misaller, önce düz ve çemenli arazide kâfi derecede talim yaparak temizleme işlerinde yetişmiş bir ekibin örtüleri (yani üzerinde yetişen nebatat veya tabii teşekkülât) ve cinsleri muhtelif olan arazide yapacakları temizleme temrinlerine aittir.

Örtüleri ve cinsleri muhtelif olan arazinin gazdan temizleme talimleri :

Düz veyahut hafif çemenli arazinin temizlenme tekniğinde kâfi derecede tecrübe sahibi olan kimseler talimlere daha güç arazide devam ederler. Bu güçlüğüñ sebebi ya toprağın cinsi (yapışkan, killi veya taşlı sert toprak) ve yahut da örtüsüdür. (Ağaç, funda, çalı, çemen). Talimlerin yapılacağı aylar ve mahallî şerait bütün temizleme ihtimallerini tecrübe etmeğe manidir. Fakat mümkün olduğu kadar çeşitli tatbikat yapmalıdır.

Bunun için boş ve hâli araziden, atış meydanlarından ve hattâ sahibinden müsaade alınarak hususî çiftliklerden istifade etmek mümkündür.

Böyle talimlerde gaz keşşafı, zehirlenen mîntakayı tanımayı, temizleme güçlüklerini ve bu güçlükleri yenme çarelerini pratik surette öğrenirler.

Seferî vaziyetlerde gazdan temizleme:

Talebeler gazdan temizleme tekniğinin esaslarını öğrendikten sonra kendilerine küçük bir tabiye mes'elesi halinde temizleme vazifeleri verilir. Bu tecrübelerde zehirlenme tehlikesini vazîh olarak gösterebilmek için araziye hakikî savaş maddeleriyle zehirlemek daha doğrudur.

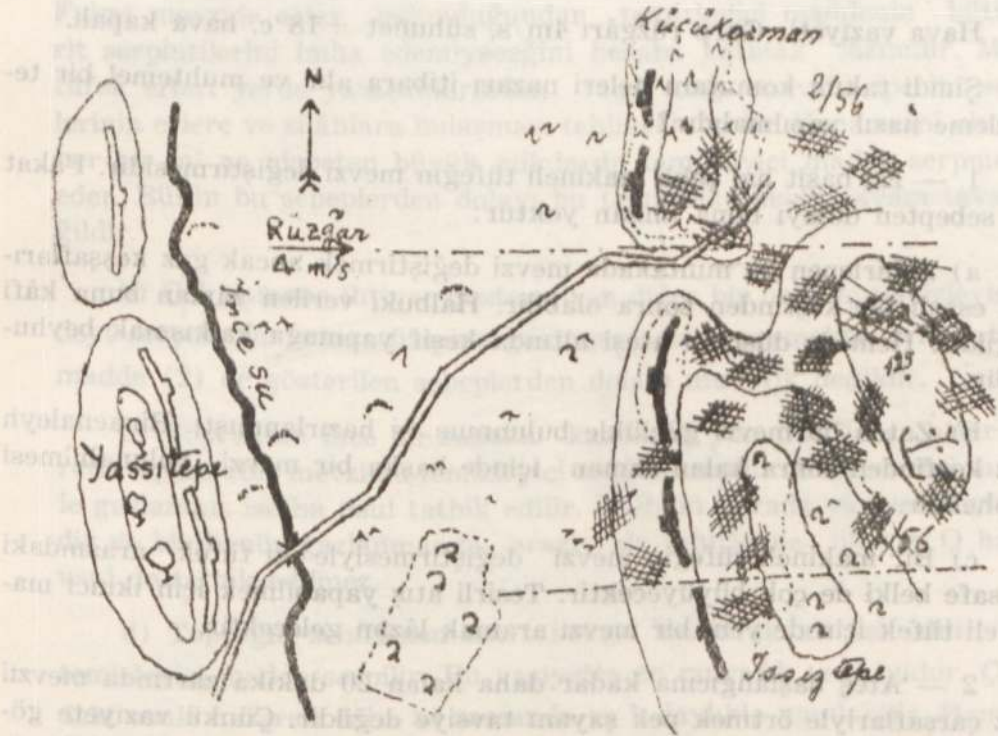
Aşağıdaki misaller muayyen muharebe vaziyetlerinde çıkabilecek temizleme şekillerini ve burada tatbîk edilmesi icabeden usulleri gösterir:

Her hangi bir muharebe vaziyetinde komutanın vereceği temizleme kararı aşağıdaki vaziyetlere tâbidir:

1. — Düşman ateşinin temizleme ameliyesine tesir derecesi ve bu ameliyenin ayakta mı veya yatarak mı yapılabileceği.
2. — Temizleme ameliyesi için verilen zaman.
3. — Temizleme için elde bulunan madde mikdarı, bulunduğu yer, bu maddenin temizleme sahasına getirilmesi için lâzım gelen zaman.
4. — Kıta bir mîntakayı kendisi temizliyebilir mi? yoksa bunun için gaz elbisesine veyahut gaz keşşafına lüzum var mı? bunlar derhal işe başlayabilirler mi?
5. — Kıta zehirli mîntakada mevzi alacak mı, yoksa bu mîntakadan yürüyüp geçecek mi?
6. — Arazinin cins ve örtüsünün temizleme ameliyesine tesir derecesi.
7. — Bunlara göre en kısa bir zamanda nasıl temizlemeli?
 - a) Yalnız zehirli sahanın etrafını kazarak mı?
 - b) Yalnız temizleyici madde serpererek mi?
 - c) Toprağı alt üst edip ortaya temizleyici madde serpererek mi?
 - d) Temizleyici madde serptikten sonra üzerine gaz çarşafı örterek mi?

- Hangi arazi temizlenecek?
- Düşmana yaklaşmak için mi?
- Gerilerde mevzi girmek için mi?
- Temizlenecek mintakanın büyüklüğü, başlangıç ve nihayeti.
- Eğer mintaka kazıldı ise zehirli toprağı zehirli sahaya mı atmalı yoksa yalnız alt üst edip bırakmalı mı?

Misal : 1) 6-8 metre murabbai büyüklüğünde bir arazi parçasının gazdan temizlenmesi.

(Şekil: 1)

Vaziyet : şekil (1) — 56 ncı alayın birinci taburu, garbe doğru çekilen düşmanı takip ederek 7. 9. sabahında İssıztepeye gelmiş ve İncesuyun garp sahilinde yerleşen düşmana taarruza hazırlanmıştır.

Yarım makineli tüfek takımı - bölüğün taarruzunu evvelâ 125 tepesinden himaye edecektir (açık ateş mevzii). Taarruz emir verildikten takriben bir saat sonra başlayacaktır.

125 tepesi yüksek otlarla ve çalılarla örtülü olduğu için ateş mevzii

KIZILAY MECMUASI

intihap etmek müşküldür. Arada bir otsuz yerler varsa da sahayı düzeltmek için bir kaç çalının kesilmesi icabediyor.

Bütün bu işler yapıldıktan sonra ve makineli tüfek ateş mevziine girmek isterken düşman topçusu birdenbire mütearrız mevzinlerine gaz atmaya başlıyor. Bu arada henüz işgal edilmemiş bir ağır makineli tüfek mevzii de zehirleniyor.

Yarım makineli tüfek takımına zaten gaz keşşafı verilmişti. Takriben 15 kilo temizleyici madde makineli tüfek takım arabasında bulunuyor.

Hava vaziyeti: Garp rüzgârı 4m/s, sühunet +18°C, hava kapalı.

Şimdi takım komutanı neleri nazarı itibara alır ve muhtemel bir temizleme nasıl yapılmalıdır?

1. — En basit hal şekli makineli tüfeğin mevzi değiştirmesidir. Fakat iki sebepten dolayı buna imkân yoktur:

a) Zehirlenen bu muntakada mevzi değiştirmek ancak gaz keşşaflarının esaslı bir keşfinden sonra olabilir. Halbuki verilen zaman buna kâfi değildir. Hem de düşman ateşi altında keşif yapmağa kalkışmak beyhudedir.

b) Zaten bu mevzi güçlkle bulunmuş ve hazırlanmıştı. Binaenaleyh gaz keşfinden sonra kalan zaman içinde başka bir mevzi bulunabilmesi şüphelidir.

c) Bir makineli tüfeğin mevzi değiştirmesiyle iki tüfek arasındaki mesafe belki de çok büyüyecektir. Tesirli atış yapabilmek için ikinci makineli tüfek için de yeni bir mevzi aramak lâzım gelecektir.

2 — Ateş başlangıcına kadar daha kalan 20 dakika zarfında mevzii gaz çarşaflarıyla örtmek pek şayanı tavsiye değildir. Çünkü vaziyete göre bu mevzie daha uzun zaman ihtiyaç vardır ve mevzi temizlense bile etrafındaki çalıların kesilmesine vakit kalmıyacağından gaz çarşafları bunları örtmek için lâzım olacaktır.

Zaten gaz çarşafları birdenbire karşılaşılabilecek bir zehirlenme tehlikesine karşı şahsî bir korunma vasıtasıdır. Bunlar ancak, istisnai hallerde ve herkesin çarşafından maada yedek çarşaf bulunduğu veyahut kısa bir zamanda tedariki mümkün olduğu zamanlarda kullanılır.

3. — Makineli tüfek mevziini toprak, dal vesaire ile örtmek bu va-

KIZILAY MECMUASI

ziyette mümkün değildir. Çünkü otlar zehirlenmiştir, tek tük çahları kesmek de fazla zaman ister. Toprağı bir kürek derinliğinde kazmak ise kabul edilen şartlar dahilinde çok müşküldür.

4 — Takım komutanı gaz keşşaflarına temizleme emrini verir. Fakat bu iş düşman ateş tesiri altında ancak yatarak yapılmalıdır.

Bu vaziyette yapılacak temizleme şekillerinde şunlar düşünülmelidir:

a) En basit şekil, zehirlenen sahaya temizleyici madde serpmektir. Fakat mevzide otlar bulunduğundan temizleyici maddenin bütün iperit serpintilerini imha edemiyeceğini hesaba katmak lâzımdır. Makineli tüfek erleri yerde yatacaklarından (açık ateş mevzii) iperit serpintilerinin erlere ve silâhlara bulaşması tehlikesi vardır. Buna mani olmak için her bir m² ne nisbeten büyük miktarda temizleyici madde serpmek icab eder. Bütün bu sebeplerden dolayı bu temizleme usulü şayanı tavsiye değildir.

b) Çok zamana ihtiyaç göstermiyen diğer bir usul de temizleyici maddeyi serptikten sonra üzerine gaz çarşafı yaymaktır. Fakat bu da madde (2) de gösterilen sebeplerden dolayı muvafık değildir.

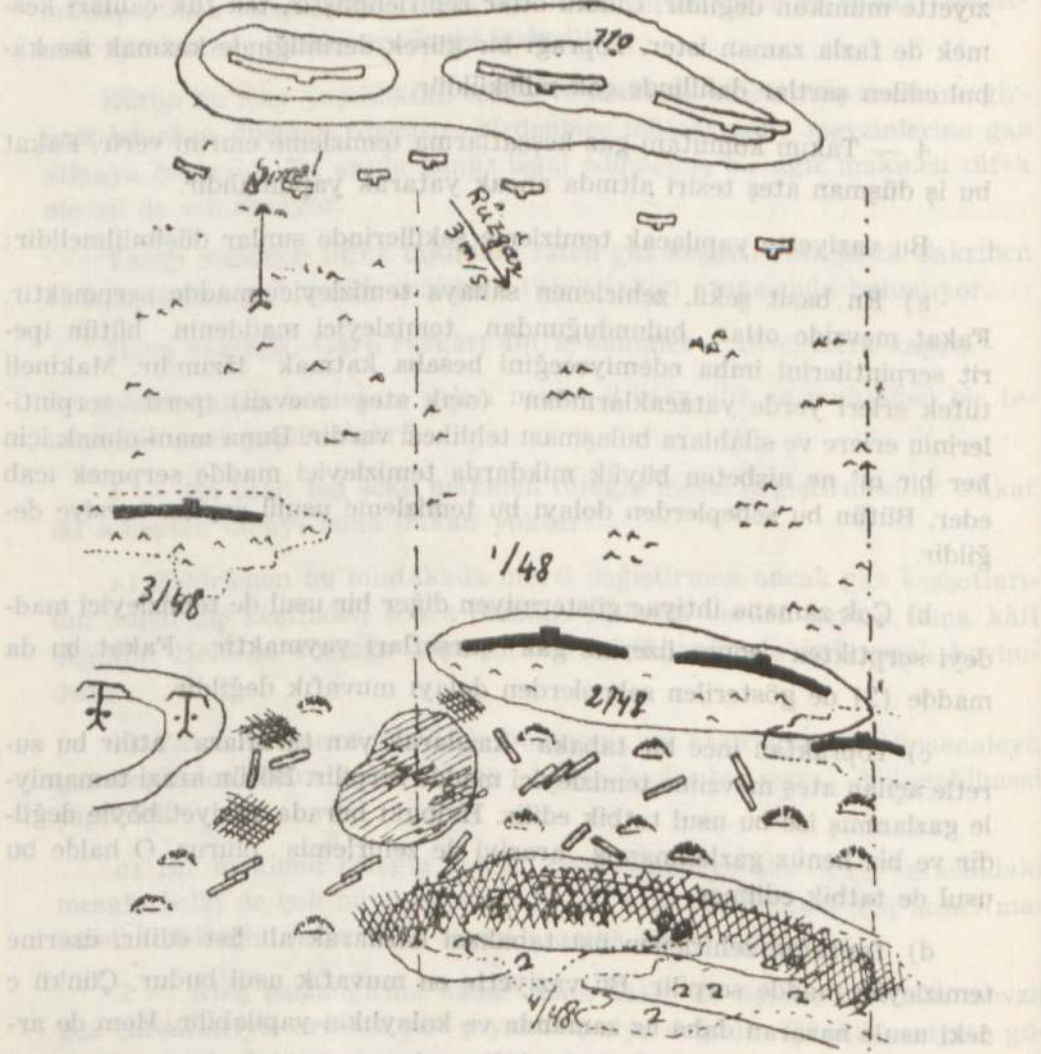
c) Topraktan ince bir tabaka kazılarak yan taraflara atılır bu suretle açılan ateş mevziine temizleyici madde serpilir. Bütün arazi tamamıyla gazlanmış ise bu usul tatbik edilir. Halbuki burada vaziyet böyle değildir ve biz henüz gazlanmamış araziye de zehirlemiş oluruz. O halde bu usul de tatbik edilmez.

d) Toprağın zehirlenen üst tabakası kazılarak alt üst edilir, üzerine temizleyici madde serpilir. Bu vaziyette en muvafık usul budur. Çünkü c deki usule nazaran daha az zamanda ve kolaylıkla yapılabilir. Hem de arkadan gelen ihtiyat kuvvetlerini tehlikeye koymaz.

Fakat en son zikredilen usullerden hangisinin tatbik edileceği daha ziyade zamana tâbidir.

Gazdan temizleme ameliyesi talim edilen şekilde yapılır. Yalnız burada makineli tüfek erleri de yardım ederek işi kolaylaştırırlar.

Misal : 2. — Zehirlenmiş gayet uzun ve dar bir arazi şeridinin küçük bir parçasını temizlemek.

(Şekil 2)

Vaziyet : şekil (2) : 48 inci alayın 1/2 bölümü 2. 6. da taburun şimal istikametinde yaptığı taarruzda düşmanın 110 tepesindeki zayıf hatlarına taarruz etmek için emir almıştır.

4/48 in bir ağır makineli takımı taarruzu 90 tepesinden himaye edecektir. Tepeye yaklaşıldıkta zehirli gaz kokusu hissediliyor. Gönderilen gaz keşşafı, ormanın düşman tarafındaki kenarının ve onun önündeki

arazinin takriben 20 metre derinliğinde aralıksız olarak zehirlendiğini haber veriyorlar. Aynı vazifeyi görecektir başka bir mevzi bulmak imkânsızdır. Ormanın zemini mestur değildir. Acele hareket etmek lâzım.

Gaz keşşafı hafif gaz elbiseleriyle mücehhezdirler, yedek gaz keşşafı bulmak imkânsızdır. Bir makineli tüfek arabasında 20-25 kilo kadar temizleyici madde bulunuyor.

Hava vaziyeti : Bulutsuz bir yaz günü. Şimali garbi rüzgârı 3m/s, suhnet + 24°C.

Ateş mevziinin temizlenmesinde takım komutanının nazarı itibara alacağı noktalar:

Temizleme ameliyesine ancak zehirlenen orman kenarından itibaren başlanabilir. Bu sebepten dolayı makineli tüfek mevzileri gazdan temizlenmelidir.

Ağaçların zehirlenme şiddetine göre, temizleme ameliyesi ya yalnız gaz elbiseli şahıslar tarafından veyahut da makineli tüfek erlerinin de iştirakiyle yapılabilir. Buradaki vaziyete göre temizleme işi aşağıdaki sıra ile olmalıdır:

a) Ateş mevziine giden bir yolun temizlenmesi.

b) Asıl ateş mevziinin temizlenmesi.

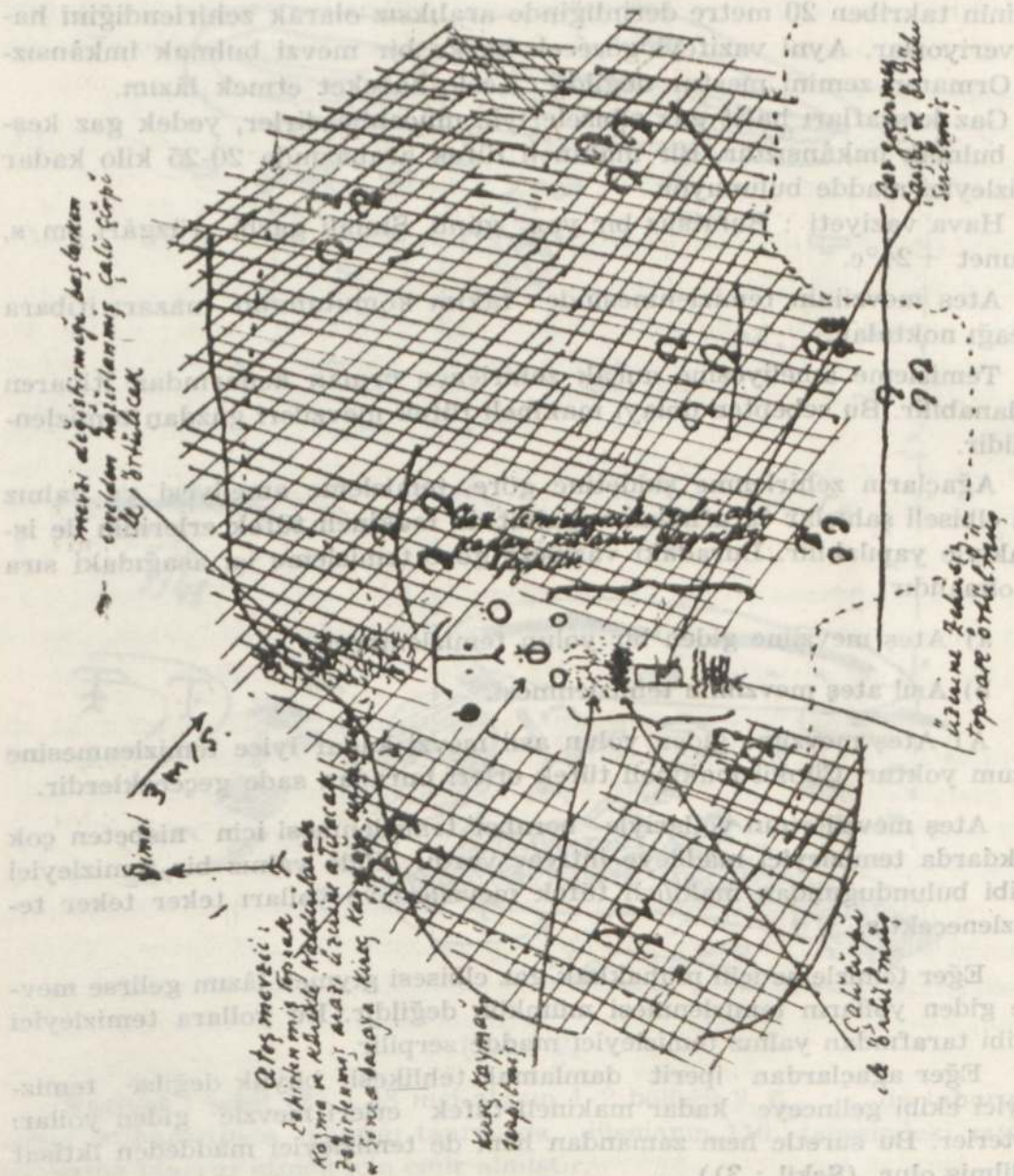
A) Ateş mevziine giden yolun asıl mevzi kadar iyice temizlenmesine lüzum yoktur. Çünkü makineli tüfek erleri buradan sade geçeceklerdir.

Ateş mevzilerinin yollarıyla beraber temizlenmesi için nisbeten çok miktarda temizleyici maddeye ihtiyaç vardır. Elde yalnız bir temizleyici ekibi bulunduğundan makineli tüfek mevzileri ve yolları teker teker temizlenecektir.

Eğer temizleme için muhakkak gaz elbisesi giymek lâzım gelirse mevzie giden yolların temizlenmesi mümkün değildir. Bu yollara temizleyici ekibi tarafından yalnız temizleyici madde serpilir.

Eğer ağaçlardan iperit damlamak tehlikesi büyük değilse temizleyici ekibi gelinceye kadar makineli tüfek erleri mevzie giden yolları örterler. Bu suretle hem zamandan hem de temizleyici maddeden iktisat edilmiş olur. (Şekil : 3)).

Mevzi yolları zehirlenmemiş dallar ve zehirlenmemiş toprak ile örtüldüğü gibi zemin mestur olmadığından gaz çarşaflarından da istifade etmek mümkündür. Fakat gaz çarşafı ancak mes'ul âminin müsaadesiyle ve

(Şekil 3)

arkadan yedek çarşaf gelmek ihtimali olduğu zamanlarında kullanılmaktadır (Misal : 1 - Mülâhaza : 2).

B) Ateş mevzilerinin temizlenmesi için yer kazılır, toprak mevzin etrafındaki zehirli sahaya atılır ve mevzi temizleyici madde serpilir. Eğer zaman kısa ve toprağın kazılması müşkül ise (taşlık, kayalık, donmuş arazi) m² ne daha fazla isabet edecek şekilde temizleyici madde serpilir veyahut daha az temizleyici madde serpilir ve üzerine gaz çarşafı yayılır.

Elde hiç temizleyici madde kalmamış, fakat buna mukabil kâfi miktarda gaz çarşafı varsa yere yalnız bunlar serilir.

Buradaki vaziyete göre temizleme ameliyesi ayakta yapılabilir. Misal 1 deki kadar zamana ihtiyaç yoktur. Her bir mevzi için 7-10 dakika kâfidir.

Ağaçlardan iperit damlamak tehlikesine karşı makineli tüfek erleri gaz çarşaflarını üzerlerine örterler.

C) Makineli tüfeklerin ileriye doğru mevzi değiştireceklerini de göz önünde tutarak zehirli mntakayı geçmek için dal, ağaç vesaire hazır bulundurulmalıdır.

Misal : 3. — Zehirlenmiş dar bir arazi şeridinden yol açmak.

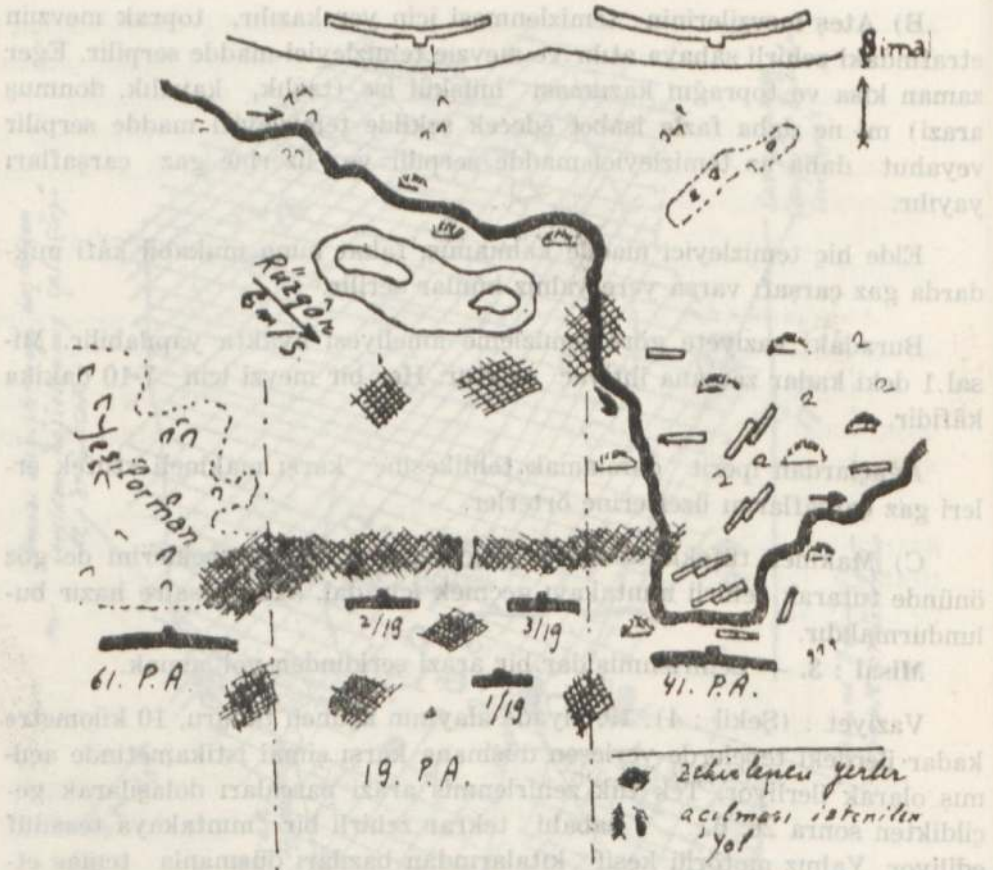
Vaziyet : (Şekil : 4). 19. piyade alayının üçüncü taburu, 10 kilometre kadar ilerdeki tepelerde yerleşen düşmana karşı şimal istikametinde açılmış olarak ilerliyor. Tek tük zehirlenmiş arazi parçaları dolaşarak geçildikten sonra 26. 6. sabahı tekrar zehirli bir mntakaya tesadüf ediliyor. Yalnız motörlü keşif kıtalarından bazıları düşmanla temas etmiştir.

Hava vaziyeti : Şimali garbi rüzgârı 6m/s., suhnet + 15°C. açık bir yaz günü.

Açık arazide emniyet tertibatıyla ilerliyen gaz keşşaflarının tespit ettiklerine göre taburun önünde 10-15 metre derinliğinde ve aralıksız bir zehirli mania vardır. Bunun ötesindeki mntaka zehirlenmemiştir. Ön taraf zehirli manialardan açtığı dar bir yoldan geçerek düşman ile karşılaşmıştır.

Taburun gerek kalan kısmının ve ağırlığın mümkün olduğu kadar zaman kaybetmeden ilerlemesi için tabur komutanı, taburun gaz keşşafı gurupuna 3 metre genişliğinde bir yol açmaları için emir vermiştir. Düşman ateş tesirine göre temizleme ameliyesi ayakta veya yatarak yapılacaktır. Temizleme başlamadan evvel düşünülecek noktalar:

KIZILAY MECMUASI

(Şekil: 4)

1. — Temizleme hangi şekilde yapılmalıdır? (Fasıl : 4, madde : 7).
2. — Temizleme emri verildiği zaman taburun gaz keşafı, temizleyici madde nerededir?
3. — Hangi âletler lâzımdır, ve bunlar temizlenecek yere nasıl getirilecektir?
4. — Lâzım olan zaman miktarı.
5. — Gaz elbiseleri nerede ve ne zaman giyilecek?
6. — Hangi usul ile temizlemeli?

Temizleme ameliyesini yaparken aşağıdaki noktalara dikkat etmek lâzımdır:

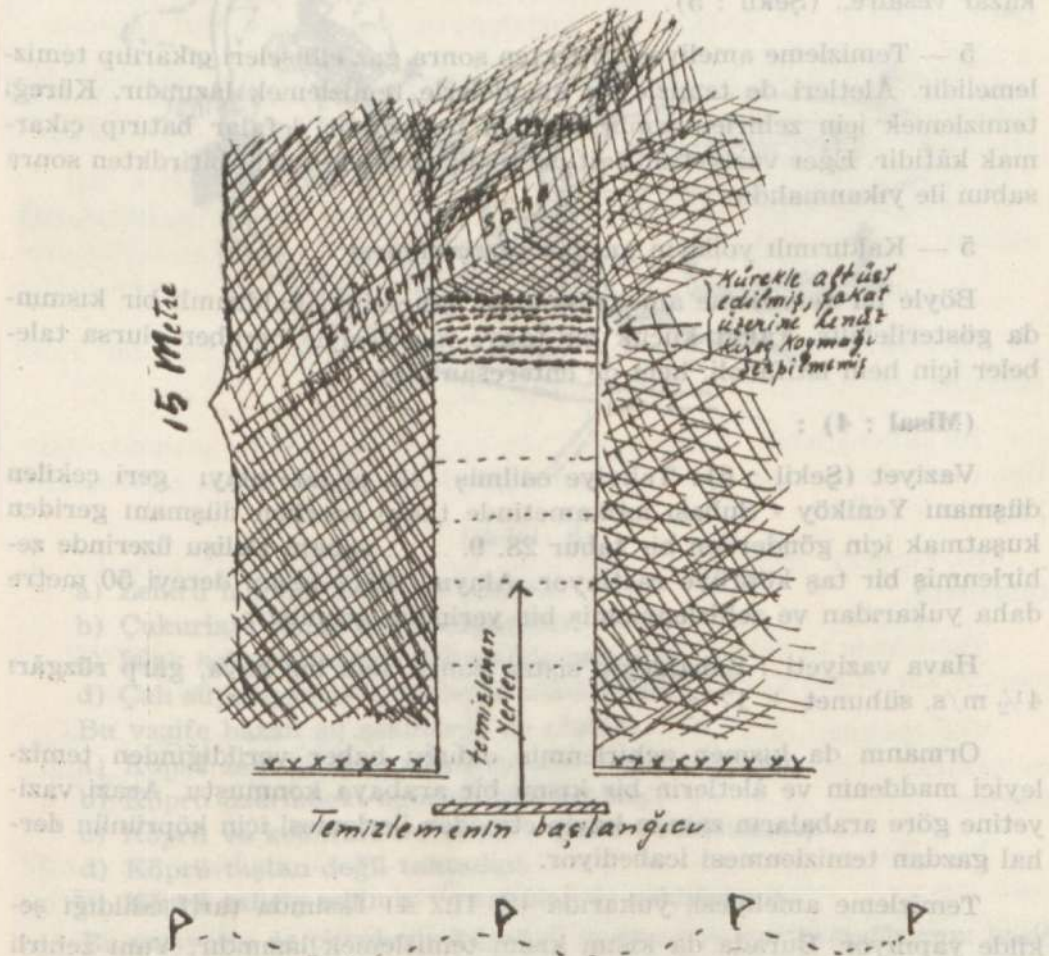
KIZILAY MECMUASI

1 — Açık arazide ilerliyen kıtaya düşmanın tesir edeceği muhakkak olduğu için yatarak ilerlemek veyahut muharebe açmak ihtimali göz önünde tutulmalıdır. Bundan dolayı yalnız temizleyici madde serpmek kâfi değildir. Bu vaziyetlerde umumiyetle toprak alt üst edilir.

2 — Temizleme ameliyesi gaz keşşatlarının tespit ettikleri zehirli huttan 2-3 metre daha önden başlamalıdır.

3 — Vaziyete, araziye ve düşman ateş tesirine göre:

a) Ya açılan yol evvelâ tamamiyle alt üst edilir ve sonra temizleyici madde serpilir.

(Şekil: 5)

KIZILAY MECMUASI

b) Veyahut da kâfi miktarda gaz keşşaları varsa muhtelif yerlerde temizlemeye aynı zamanda başlanabilir. Zehirli manianın ön kenarından itibaren açılan yol genişliğinde düşmana doğru ilerlenir.

4 — Düşmanın ateş tesiri nazarı dikkate alınır şü şekilde hareket etmek lâzımdır:

Temizleme ekibi zehirli mıntakanın biraz berisinden düşman istikametinde 1-2 metre genişliğinde bir sahayı kazarak alt üst eder ve sonra bu sahaya temizleyici madde serper. Bundan sonra tekrar bir parça kazar vesaire.. (Şekil : 5).

5 — Temizleme ameliyesi bittikten sonra gaz elbiseleri çıkarılıp temizlemelidir. Âletleri de temizleyici maddelerle temizlemek lâzımdır. Küreği temizlemek için zehirlenmemiş toprağa müteaddit defalar batırıp çıkarmak kâfidir. Eğer vaziyet müsait ise temizleyici ekip işini bitirdikten sonra sabun ile yıkanmalıdır.

5 — Kaldırımlı yolların gazdan temizlenmesi:

Böyle bir temizleme ameliyesi kışla bahçesinin kaldırımlı bir kısmında gösterilebilir. Fakat küçük bir tabye meselesiyle beraber olursa talebeler için hem istifadeli, hem de enteresan olur.

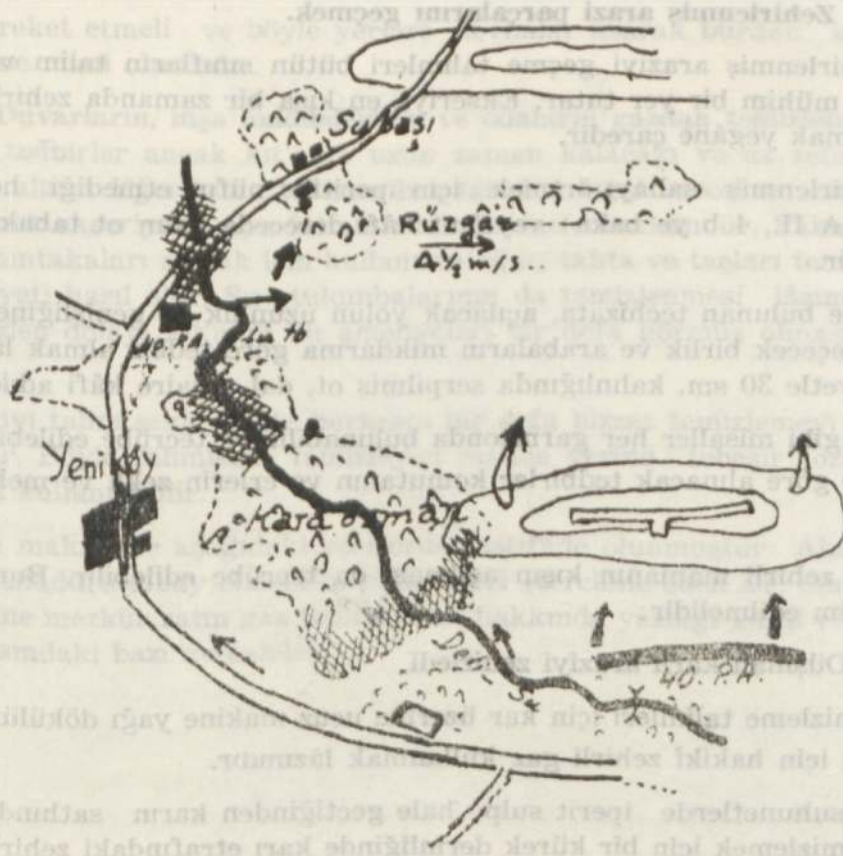
(Misal : 4) :

Vaziyet (Şekil : 6): Takviye edilmiş 40. piyade alayı geri çekilen düşmanı Yeniköy - Subaşı istikametinde takip ederken düşmanı geriden kuşatmak için gönderilen bir tabur 28. 9. sabahı Delisu üzerinde zehirlenmiş bir taş köprüye rastlıyor. Alayın, diğer kısmı dereyi 50 metre daha yukarıdan ve zehirlenmemiş bir yerinden geçmiştir.

Hava vaziyeti : Sabahleyin sisten sonra açık bir hava, garp rüzgârı $4\frac{1}{2}$ m/s, sühnet + 17°C.

Ormanın da kısmen zehirlenmiş olduğu haber verildiğinden temizleyici maddenin ve âletlerin bir kısmı bir arabaya konmuştu. Arazi vaziyetine göre arabaların zaman kayıp etmeden ilerlemesi için köprüünün derhal gazdan temizlenmesi icabediyor.

Temizleme ameliyesi, yukarıda (A II... 4) faslında tarif edildiği şekilde yapılıyor. Burada da kısım kısım temizlemek lâzımdır. Yani zehirli huduttan başlayarak:

(Şekil: 6)

- Zehirli madde bol su ile yıkanır.
- Çukurlara dolan sular süpürülür.
- Islak sokağa temizleyici madde serpilir.
- Çalı süpürgesiyle temizleyici madde ezilir.

Bu vazife bazan şu şekillerde de olabilir:

- Köprü zehirlenmiş, fakat sahiller zehirlenmemiş.
- Köprü üzerindeki ağaçlar zehirlenmiş.
- Köprü ve kenarındaki tahta yığınları zehirlenmiş.
- Köprü taştan değil tahtadan.
- Köprü tahrip edilmiş ve sahiller de zehirlenmiş.

Bu vaziyette de piyadenin köprüyü geçmesi ve gaz keşfaflarının keşif yapmaları tecrübe edilir.

IV. Zehirlenmiş arazi parçalarını geçmek.

Zehirlenmiş araziyi geçme talimleri bütün sınıfların talim ve terbiyesinde mühim bir yer tutar. Ekseriya en kısa bir zamanda zehirli maniaları aşmak yegâne çaredir.

Zehirlenmiş sahayı örtmek için iperitin nüfuz etmediği her türlü vasıta (A II., 4 b ye baka) veyahut kâfi derecede kalın ot tabakası kullanılabilir.

Elde bulunan techizata, açılacak yolun uzunluk ve genişliğine ve buradan geçecek birlik ve arabaların mikdarına göre tedbir almak lâzımdır. Umumiyetle 30 sm. kalınlığında serpilmiş ot, dal vesaire kâfi addedilir.

Bu gibi misaller her garnizonda bulunabilir ve tecrübe edilebilir. Her vaziyete göre alınacak tedbirler komutanın ve erlerin zekâ ve mehareetine tâbidir.

Bir zehirli manianın kışın aşılması da tecrübe edilebilir. Burada iki şekil talim edilmelidir:

a) Düşman karlı araziye zehirledi.

Temizleme talimleri için kar üzerine ucuz makine yağı dökülür. Keşif talimleri için hakikî zehirli gaz kullanmak lâzımdır.

Bu suhnetlerde iperit sulp hale geçtiğinden karın sathında kalır. Bunu temizlemek için bir kürek derinliğinde karı etrafındaki zehirli sahaya atmak kâfidir.

b) Yerdeki iperit ince veya kalın bir kar tabakası tarafından örtülmüştür.

Temizleme talimleri için karsız bir sahaya makine yağı dökülür ve üzerine kar atılır. Keşif talimleri için burada da hakikî gaz kullanılır.

Tek insanlar veya guruplar umumiyetle yürüyen birliklere ve atlılara nazaran daha ince bir kar tabakasıyla örtülü bir zehirli sahaya girebilirler.

İki halde de kar tabakası basıldığı zaman zehirli maddeyi üst tarafa sızdırmıyacak kadar kalın olmalıdır. Tasallûp eden zehirli madde karlar eridiği zaman tekrar bütün şiddetiyle tesirini gösterir. Bilhassa bu zamanlarda ayakkabılara bulaşarak her tarafa nakledilebildiği için çok dik-

katli hareket etmeli ve böyle yerlere levhalar asarak burdan kıtaların geçmesine mani olmalıdır.

V. Duvarların, inşa maddelerinin ve odaların gazdan temizlenmesi:

Bu tedbirler ancak kıt'anın uzun zaman kalacağı ve az zehirlenmiş yerlerde alınır. Eğer kıta binanın her tarafını işgal edecekse buralarını temizlemek ekseriya kimya kıt'aları tarafından mümkündür. Fakat bazan zehirli mıntakaları aşmak için kullanılan ağaç, tahta ve taşları temizlemek mecburiyeti hasıl olur. Su tulumlarının da temizlenmesi lâzımdır. Bu sebeplerden dolayı kıt'anın bu ameliyeleri bir defa görmüş olması lâzımdır.

En iyi talim şekli ekipte herkesin bir defa bizzat temizlemeyi yapmış olmasıdır. Böyle talimlerde temizleyici madde yerine tebeşir tozu, bıçkı talaşı da kullanılabilir.

(Bu makale de aşağıdaki eserlerden istifade olunmuştur: Alman gaz mektebi müdürü albay Hieber'in makaleleri (tercüme eden Dr. Cemil Dikmen), yine mezkûr zatın gaz temizlemesi hakkında yazdığı kitap ve Protar mecmuasındaki bazı makaleler.)

Kızılay haberleri

OKUYUCULARIMIZDAN GELEN YAZILAR

Kızılay Mecmuası Hindistanda:

Lahorda Türkiyat enstitüsü (Turkish Institution) müdürü bay G. H. M. Z. Kocamandan gelen mektubun bazı kısımlarını aynen neşrediyoruz:

«Muhterem bayım!

Bu kere idaremize erişen kıymetli Kızılay mecmuasının 171 inci sayısında gaz filimleri hakkındaki değerli ve müfit makaleyi tercüme ederek buranın gazeteleriyle neşrettirmiştim. Gazlar hakkındaki filimlerin Hindistanın muhtelif şehir ve kasabalarında halka gösterilmesi babında bir çok kimselerden idaremize müracaatlar vaki olmuştur...»

Bu hususta mecmuamızın yaptığı tavsiyeye riayet ederek Marker müessesesine baş vuran kıymetli okuyucumuz, şu satırları ilâve ediyor:

«Hindistan halkı, Türkiyede imâl edilen filimleri görmek, bilhassa Türkiyedeki yenilikleri tanımak ve şanlı şerefli Türk ordusunun hava, deniz, kara manevralarını temaşa etmek iştiafindadır..»

Bay «Koçman» ın Kızılay mecmuası ve bu mecmuada çıkan makaleler hakkındaki iltifatlarına çok teşekkür ederiz.

Gazdan korunma tâbiyesi hakkında makale isteyen bütün okuyucularımıza:

Bugünkü nushamızda gaz temizlemesi hakkında arzu ettiğiniz şekilde bir makale bulacaksınız.

Van : Bay Ali Ünal:

Gönderdiğiniz resmi iftiharla basıyoruz.

Vanda böyle bir gaz temizleyici teşkilâtının kurulması, cidden tebrike değer. Gaz elbiseleri çok iyi bir tarzda giyilmiştir. Yalnız maske çantalarının ne için göğse takıldığını, yani çanta taşıma şeritlerinin ne için koidan

geçirilmediğini anıyamadık. İhtimal fotoğrafta çantaların ve maskelerin iyi görülmesi için bu tarz tatbik edilmiştir. Bu güzel takımı teşkil ettiğinden dolayı bay Ali Ünal'ı kutlarız.

İzmirde İkiçeşmelik ve Karşıyaka Dispanserinin çalışmaları:

İzmir Merkezinden aldığımız cedvellere nazaran İkiçeşmelik ve Karşıyaka Dispanserlerinde İkincikânun 1941 ayı zarfında (1756), Şubat ayında (1799) ki iki ay içinde ceman (3555) hasta muayene ve tedavi edilmiştir.

Dispanserlerimizin bu kıymetli çalışmalarını takdirle karşılarız.

Bolu'nun Akçakoca kazasında vuku bulan yangında evleri yananlara yardım yapılmak üzere 17-30-941 tarihinde Ziraat Bankası vasıtasıyla Akçakoca şubesi namına Genel Merkezimizden 240 lira gönderilmiştir.

Mumaileyhanın Cemiyetimize karşı göstermiş olduğu kıymetli alâkadan dolayı kendisine teşekkürler ederiz.

HAYIR SEVER BİR VATANDAŞ

Resim kısmımızda fotoğrafını dere ettiğimiz Ank ara da Sümer mahallesinde Türk Sokak'da 17 numaralı evde ikamet eden Hacı Muharrem kızı Bayan Fatma Ural Cemiyetimize (30 adet birlik mahmudiye altını) teberrü etmiştir.

TEŞEKKÜR

Şefkat yurtlarımızda barınan fakirlerimizin ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere, askeri müteahhitlerimizden Sayın Bay Hamit Ataç tarafından Cemiyetimize (250) iki yüz elli lira teberrü edilmiştir. Hayırsever bu vatandaşımıza Cemiyetimiz namına teşekkürü vazife biliriz.

Kızılaya âza olunuz

Gençlik Kızılay haberleri

MEKTEPTE KIZILAY

Her şeye mektepten ve çocukdan başlayacağız. Her şey, bir terbiye davasıdır, Türk kafasını nasıl mektepde işlemeğe başlıyorsak, Türk kalbini katılaştırmaktan korunmaya da oradan başlayacağız.

Türk çocuğu, kara egoyizm'in benciliğın dar zindanı içine hapsolmek-tan, ancak, en küçük yaşda sosyal yardım terbiyesi almakla kurtulabilir. Bir memleketin en büyük kuvveti yurddaşlar arasında dayanış ise, en kü-çük dayanış unsuru **sevgidir**. Çocuğa bu sevgiyi kuru edebiyatla değil, on-da yardım fikrini şuurlaştırarak, ona yardım vazifesini yapmaktan sevinç, ve yapmamaktan acı duyurarak, kökleştirebiliriz. Kalp, kafayı güzelleş-tirir, asilleştirir. Madde - ferdi insanlaştırır. İlk zekâ terbiyesi düşünmeğe başlamaksa, ilk ahlâk terbiyesi de başkasını düşünmeğe başlamaktır.

Gençlik Kızılayının çekirdeği çocuktur. Ona mektepde daha ilk gün-den, bu zevk, ıztırap dindirmek zevki verilmek lâzımdır. Acımayı ve yar-dım etmeyi öğrenmiyen, bu fikir kendisinde duygulaşmıyan çocuğun, bu asrın dar menfaat havası içinde ne yaman tehlikelere düşmekte olduğunu görüyoruz. Çocuk, her şeyde, her yerde ve her işde yalnız kendini gördü-ğü, yalnız kendini taddığı, yalnız kendini aradığı vakit, bütün ahlâk ve insanlık kıymetlerine, içinden, gülüyor. İçî vicdan aydınlığı görmiyor.

Mekteplerde Kızılaycılık, yalnız asıl cemiyetin kadrosunu genişletmek gibi, yine yüksek olan, bir maksaddan değil, Türk çocuğunun sosyal ter-biyesi bakımından değerlendirilmek lâzımgelen bir teşebbüsdür. Ancak böylelikle genç kafalar, menfaat ölçüsünden memleket ölçüsüne doğru ge-nişliyebilir. Ferdci liberalizm'den halkçı Kemalizm'e doğru, sade fikir ter-

biyesi ile değil, ahlâk ve karakter terbiyesi ile yükselebiliriz. Biz ekonomik bünyemizi bile, örgecil bir dava üstüne koyuyoruz. **BEN** kabuğunun içine çekilen fert, nasıl bu davanın adı olabilir?

Çocuk kalbini yumuşatmaktan çekinmeyiniz: en büyük enerjilerin tükenmez kaynağı, sevgi merhamettir. Sevmiyen ve acımayan, kendini düşünen, yalnız insanlığı değil, cesaret ve enerjisini de kaybeder. Sevmiyen ve acımayan, korkatır. Katı kalp, zalim yetiştirebilir, fakat cesur yetiştiremez.

Genç Kızılaycıların sayısını arttıralım.

Türk terbiyecileri, bununla, yalnız Kızılaya değil, Türklüğe hizmet edeceklerdir.

F. R. ATAY

KIZILAY

Bir memleketin kültür seviyesini ölçmek için, ne asfalt caddelerine, ne beton saraylarına, ne sinema ve kazinolarına, ne de mermer ve tunç anıtlarına bakınız. Kalabalıktan sıyrılarak şehrin içine doğru sokulunuz. Eğer yanınızda bir kılavuz varsa, ondan sosyal yardım kurumlarının adreslerini isteyiniz.

Eğer bir şehirde hastalık, kimsesizlik, ızdırap yardım görmüyorsa bütün o paravana, asfalt, beton, mermer ve tunç kabuğu neye yarar? Bir memleket ileri medeniyet yığumlarına, düşünen kafası, işleyen kolu kadar **çarpan kalbi** ile varabilir.

Eski Türk medeniyetinde sosyal yardım eserlerine ne kadar değer verildiğini anlamak için, Profesör Pitar'ın Anadolu hakkındaki kitabını okuyunuz. Türk köyünün bütün edebiyatlara geçen şöhretini bilirsiniz: Her köy, yolda kalmış olanı ısıtan, yediren, barındıran bir yuvadır. Bin yamalı gömlekle gezen çiftçi, aç olana ekmek bulur. Bizim yaşımızda olanlar, eğer çocukluk zamanlarına dönecek olurlarsa, şehirlerde her güne sıcak yemek veren (İmaret) leri hatırlayacaklardır.

Asrımızda, herşey gibi, merhamet de teşkilâtlandırılmıştır. Sıcak odanızda, üşümekte olanı sofranızda, açlık çeken hastanıza hekim çağırırken bakımsız yaralıyı ve ilâcsız ızdıraplıyı düşünmenizden ne çıkar? Bunları nerede bulacaksınız, hangisine yetiştireceksiniz? Fakat eğer kazan-

KIZILAY MECMUASI

emizden bir yardım payı ayırmışsanız, bunu Kızılayın kutusuna attığınızda, ne güzel bir vicdan serinliği duyacaksınız: Bir kuruşunuz bile bir acıyı dindirecektir.

Değer sizin kuruşunuzda değildir. Sizin bir kuruşunuza bu kadar yüksek bir şeref temin eden kuvvet Kızılaydır. Yüzbinlerden yüz'lere ve onlara kadar, bütün yardımlar deyerde eşitleştiren Kızılay, Türk kalbinin en güzel eseri, harpde kırmızı sancağın arkasından koşan kırmızı ay, depremeden sonra taş ve duman altında inleyenlerin yangından sonra kızgın kül altında kıvrananların, yaralarının, ağrılarının ve ıztıraplarının arandığı beyaz ve merhamet bayrağı, hepimiz, şehirlerde onsuz mahalle, Anadolu da onsuz köy bırakmamağa andedelim.

Nerede zelzele ev yıkar, nerede yangın yuva söndürür, ölüm ve ıztırap, nerede görülürse, onun ilk imdatçısı **Kızılay**'dır.

Ölüm ve ıztırap.. Fakat ölümü bırakınız; mukadder oluşu, insanları ona alıştırmıştır. En büyük korkumuz o değildir: ıztıraptır. İhtiyarlarımızdan duyduğumuz bütün müslüman duaların, bu ıztırap korkusu ile, yokluk, açlık ve sürünerek yaşamak azabı ile titrediğini hatırlarsınız.

Bir millet ancak sosyal dayanış kurumlarının kuvveti ve zenginliği ile, ıztırapa karşı koyar. Bir milletin medenî seviyesi, bilhassa, bu serbest kurumların eserleriyle muhakeme olunabilir. Cemiyetler, fakirleştikçe değil, ancak iptidaileştikçe onlarda sosyal dayanışma hissi yerine, vahşi ve katı kayıtsızlığın ve benciliğin geçmekte olduğunu görürüz. İptidai cemiyetlerde yaradan kan, bitinceye kadar akar; ıztırap ölünceye kadar siner.

İleri ve insancı fikirlerin en büyük anıtı, **Kızılay** veya **Kızılhaç** bayrağı olduğuna şüphe yoktur. Bu bayrak en korkunç harplerin ateş ve ölüm sahnesi üzerinde, beyaz bir melek kanadı gibi dolaşır. Barış zamanı bütün felâketlerde ıztırap çekenlerin ruhu, onun hayali ile avunur.

Kızılay azası olmakla, merhamet ve yardım kuvvetinizi milletler ölçüsünde genişletmiş oluyorsunuz. Nerede bir acı diner, bir feryat susar, bir yara kapanırsa, onda sizin merhamet ve yardımınız; hissesi vardır.

Düşününüz, bu büyük saadetin ve insanlık şerefine fiatı nedir? Yıl da bir kaç paket sigara veya bir şişe şarap parası!

Bunu ödiyeceksiniz: Çünkü bunu ödiyemiycek bir kimse yoktur. Eğer bu vazife aşkını gönlünüze yerleştirebilir ve etrafınıza yayabilirseniz, bilir misiniz, ne olacaktır? Acaba 5.000.000 azalı bir Kızılay organizmasının, henüz sıhhi ve sosyal cihazları tamamlanmamış olan bu memleketteki değerleri ne olduğunu kolayca ölçebilir miyiz?.

Bu sırada modern Türk cemiyetinin esaslı şereflerinden birini de vücade getirmiş olacaksınız. Esaslı şereflerinden birini diyorum: Çünkü bir milletin kalp asıllığını, beyaz bayrağın Kızılayı üstünde olduğu kadar, nerede daha yüksek bir senbol bulabiliriz?

İnkılâbın kalp tarafını, sosyal dayanış kurumlarından başka nerede belirtebilir ve dünyaya isbat ederiz?

(*)

F. R. ATAY

KIZILAY

VE ONUN HALKA DOĞRU GİTMESİ

I

Burhan BELGE

(Kızılay) kurumumuz çalışmalarını sessizce modernleştirmekte devam etmektedir. Eğer onun genel savaştan az önceki ve az sonraki halile bugünkü durumunu karşılaştırsak, bugünkü kurumun dünkünün bir devamı olduğuna bile inanamayız.

(Kızılay) o günlerde, halkın gözündeki ve kanaatinde, hastanesi bir müessese idi. Harp olunca, ondan, yaralıları bakması yahut buna benzer sıhhi hizmetler beklenirdi. Onun barış zamanında pek büyük sosyal işlerle uğraşacağı ve bunları başarmak için kendine «İskambil kâğıdı» monopoli gibi gelir kaynakları bulacağı hatıra bile gelmezdi.

Kâmalist Türkiye, (Kızılay) kurumunda kendi öz prensiplerile takviye etmiştir. Bugün (Kızılay), bütün manasile bir hal müessesesi olmuştur.

Türkiyenin her tarafında ona üye olan bir çok yurttaşlar bulunduğu gibi çocuklara kadar, kime sorsanız, (Kızılay) ın hangi işleri başardığı, halka ne gibi yardımlarda bulunduğu malumdur.

II

İdare ettiği bütün işlerde, (Kızılay) kusursuz çalışmayı ve halkı tatmin etmeyi şiar edinmiştir.

Meselâ (Afyonkarahisar maden suyu) nu biliyoruz ki, o idare etmektedir. Bu, hem bir ticaret işi, hem de bir sıhhat işidir. Ticaret işi ol-

(*) 27 Kânunuevvel 935 tarihinde çıkan Kızılay gazetesinden.

mak bakımından, işletmenin modern olması ve kâr getirmesi lâzımdır. Sıhhat işi olmak itibarile de, halkın bu suyu nereye müracaat ederse bulması ve ucuz satın alması lâzımdır. Bütün bu noktalar temin edilmiş, maddenin suyunun çıktığı yerde akla gelebilecek en modern tesisat yapılmıştır.

Keza (İşkambil kâğıdı) işinde. (Kızılay) eğer aldırmasaydı, bize şöyle böyle kâğıtlar satarak, kendisine düşen payı kasasına ırat kaydetmekle kalırdı. Halbuki, onun piyasaya çıkardığı kâğıtlara ve bunlarla beraber sattığı oyun kutularına ve edevatına bakacak olursanız, ucuzdan pahalıya kadar halkın her derece alım kabiliyeti göz önünde tutularak her cins ve mükemmeliyette kâğıt hazır bulundurduğu gözümüze çarpar.

Bundan başka (Kızılay) Türkiyenin her yerinde, davetler, yapar, müsamereler ve balolar tertip eder: Bunlarla da, esas (para toplamak) değil, halkın eğience arzusunu, cemiyetleşmek ihtiyacını göz önünde tutmaktadır. Başka şehirlerimizde niçin başka türlü olsun ki, bizim Ankara-da, en iyi müsamereler ve balolar (Kızılay) tarafından tertip edilenlerdir.

Meselâ (Yılbaşı balosu), Kızılayın bizim Ankarada en güzel an'anelerden biri haline girdiği bir akşamdır.

Fakat bütün bunlar, (Kızılay) ın halkın içine girmesi, onun genç, ihtiyar, bütün sınıflar arasında kök salması, halklaşması demektir.

Bunda iki fayda vardır.

1 — (Kızılay) halka onun kara gün dostu olduğunu propaganda etmektedir.

2 — (Kızılay), halka onun aynı zamanda aydın ve ferak günler dostu olduğunu telkin eylemektedir.

Biz o kanaatteyiz ki, eğer (Kızılay) kendisi için bir üye yazma propagandasına başlarsa, Türkiyede en kalabalık âzalı cemiyet kendisi olacaktır.

GENÇLİKTE ERDEM

KIZILAY ÇOCUKLARINA

Adam oğulları; ister bir ulus topluluğunda, ister tek olarak bulunsun, onun yüksekliğinin bir beldeği (alâmeti) vardır: Erdem (Fazilet)!

Olgun ve yücelmiş uluslar kendilerini kurtarıyor, başkalarından üstün yaşıyorsa kendi paylarına olarak erdemli olmamalarındandır. Bu ol-

madıkça bireyler (fertler) birbirlerine bağılı olmazlar. Bir çok teklerin bir arada bulunmamalarından doğan varlık ise bir ufus değil, ancak kişi yığımıdır.

Böyle olanlar yüz milyon, yüzlerce milyon sayısında bile olsa yine ayakta durmakta, yaşayabilmekte gerçekten güçlük çekmektedirler.

Erdem dediğimiz vakit yurt ve ulusseverliği, doğruluğu, çalışkanlığı, ödev (vazife) tanırılığı başta olarak anlarız.

Başkalarını düşünmeyen, yalnız özel faydasını üstün gören kimseler ancak kendine tapan şaşkın varlıklardan başka ne olabilir?

Ulusdaşının iniltisini, acısını kendi yüreğinde duymayan, başkalarının göz yaşını kendi gözünde, gönlünde bulmayan erdem yoksullarına yazıklar olsun!

Kızılaya bağlanmak, Kızılay için özveri (fedakârlık) da bulunmak erdemın buyruğunu yerine getirmektir. Bu öyle yumuşak duygularla gönlü dolduran bir iştir ki ona alışanlar içlerinde mutluluk yaşar.

Oraya varlığımızdan ayıracağımız parça ile belki yurt yolunda kanını döken bir askerin yarasını saracağız, belki bir yoksulun, bir sayrının göz yaşını, ağrı ve sızısını dindireceğiz.

Kızılay çiçeklerle, kızıl ışıklarla bezenmiş bu ulusal yoldan gitmek; gençliği yüceliğın gül renkli, parlak tanına (fecrine) ulaştırmış olacaktır.

Kimsenin düşünülmediği hakanlık devrinde herkes kendini düşünmek zorluğuna düşmüştü. Bu yurt üstünde yıkılanlar arasında yüksek duyguların sarılması, kendimizden başkalarını düşünmelerin derinleşmesi de olabilir, bunun bu çağa doğru kötü göreneklerle az çok sürüp gelmesi de belki olur.

O yıkıntıları bir çok devrimlerimizle kaldırmış bulunuyoruz. Bu büyük devrimler duygularımız, yüreklerimiz üstünde öyle etekler (tesirle) yapmıştır ki erdem gün geçtikçe gücünü arttırmakta bulunuyor.

Geleceğın adamı olan gençlik bu erdem yolunda nekadardır geniş ve sürekli adımlar atarsa ilerimizi o kadar kurtarmış ve yükseltmiş olacaktır. Buna özden inanmalısınız, gençler!.

İzzet Ulvi AYKURT

SOSYAL YARDIM VE DAYANIŞMA

Adam oğullarının yaradılışında yaşayışları için bir birine yardım etmeleri ve birbirlerine dayamak olmaları pek tabii bir iştir. Ve kendilerini hayvanlardan ayıran «Özgül» bir ayırmağa sosyal yardım ve dayanışma duygularıdır. Bu duygu sosyal bir ödevdir. İnsanlar bu sosyal ödevi yaptıkça ve bunu ileri götürdükçe kendi çevrelerinde tam yerinde öğünebilirler. Ulusal geçmiş günlerimizi şöyle bir anarsak göğüslerimizi kabartacak insel alanda ne gibi işler gördüğümüzü birden anlayabiliriz. Dedelerimiz ve atalarımızın bıraktığı ve bu güne kadar gerek kendilerini ve gerek izlerini gördüğümüz konuk evleri, düşkün ve eksin sığınakları, çeşmeler, yiyecek evleri hep sosyal yardım ve dayanışmanın birer canlı ve yüce anıtlarıdır. Biz Türkler bu anıtlarımızla bütün acuna göğsümüzü kabarta kabarta ilân edebiliriz ki Türkler sosyal yardımda bütün uluslara ön ayak olmuşuz ve bu gün bu işlerle uğraşan yabancılar bile bunu pek iyi anlamışlar ve beyenmişler ve pek çok övgüde bulunmuşlar ve bulunmaktadırlar. Beyenilen ve öğülen bu hayırlı işleri ta çocukluğumuzdan başlayarak hayatımızın sonuna kadar yapmak her Türk için bir borçtur.

Bütün acuna ün salan yüksek ulusumuzun en büyük sıfatı, yardım sevmesi, yoksulların, düşkünlerin yardım isteyenlerin yardımına koşması ve onlara dayanık olarak kardeşlik ve babalık etmesi gibi en insaniğ bir ödevi seve seve yapmaları ve bu gibi işlerden hiç çekinmemeleridir.

Bütün insanlar biri birine yardımdan aykırı kalamazlar. Ve hepimizde sırası gelince her hangi bir yardıma ihtiyacımız olmaktadır.

Zengin olsun ve yoksul olsun bu yardımdan insan çok kerre kendini kurtaramaz. Yardıma alışmak demek yardım ihtiyacında kalındığında yardım görmek ve bulmak demek olacağına göre, yardıma alışmak işi her insanın kendini koruması alımında da bir işi görünmez mi? Bundan ötürü bütün insanlar gerek kendi ihtiyaçları ve gerek soysal ve sosyal ödevleri yönünden yardım ve dayanışma işlerinde bulunmaları ve çalışmaları pek gereklidir. İşte bugün Kızılay sosyetesinin ilerlemesini istediği Gençlik kurumu bu çalışma işine alıştırmak ve bu insaniğ ödev ve yolda bütün ulusu kendi türesi olan en ulu ve yüce bir yoldan yürütmeyi istemektedir. Bu işe ve buna alışmaya ta küçükten başlarsak geçirdiğimiz ezgin ve bezgin günlerin verdiği yorgunluklardan aksaklığa uğramış olan sosyal yardım işini atalarımızın yaptıklarından daha olgun bir şekilde yapacağımıza

hiç kuşku yoktur. Bizimkine benzeyen Gençlik Kızılhaç kurumu yabancı illerde önceden kurulmuş ve çok yerinde çalışarak öyle işler yapmışlardır ki bugün onlar bize örnek olmuştur. Biz de, çalışarak onları geçmeye babalarımızın bize bıraktığı kalığı tam yerinde kullanmaya savaştık. Gençlik Kızılay kurumu nedek ileri gider ve nedek beşarılık yaparsa bizim Arsıulusal ödev yerimiz yücelenir ve ulusumuz o dek yükselir. Türkün yüksek iralarından biri de yardımlaşma ve dayanışma ile yoksullara, anasız babasız çocuklara, başkalarının yardımına ihtiyacı olanlara yardımla, diğerlerini düşünmek yolunu öğrenmek ve o yoldan yürümektir. Başkalarını düşünmek duygusu yukarıda anlattığımız gibi kendini düşünmek yolunda gider. Bu iki yolda sosyal bakımdan bütün insanları, erdeme ve insanlık bilgisini öğretmeye yarar bir sonuca götürür. Kızılayın Gençlik derneği insanları ta çocukluktan bu insel ödevlere alıştırmakla insan varlığında ve insanlık yolunda içten ve özden çok faydalı güçleri var eder. Ve insanı mutlu kılarak genliğe erdştirir. Ve bizleri olgun, yurt ve ulus için faydalı kılar. Bu dek önemli bir kurumda bulunmak bunun töresine uymak, bunun yürüdüğü yoldan yürümekle bütün gençliğin kazanacağı güç ve yükseklik bütün doğu ve batı illerinde ulusumuzun erginliğini gösterir bir kanıt olur.

Kızılay Gençlik derneğinde çalışıp bu işleri öğretenlerin erdikleri erdemlik onları en yüce adamların arasına götürür ve sokar. Kendini bilir, başkalarını düşünür, iyilik etmeği sever hakka ve doğruluğa güder ve yollar ve sosyeteye yararlılık ergin bir insan olur çıkar.

Kızılayın gençlik kurumu bir erdemlik ve olgunluk ocağıdır. Bu ocakta pişenler ve yetişenler bütün anlamı ile olgun ve pişkin insan olur. Ve bu gibi insanlar bütün yaşamalarında büyük bir vicdan hazzı duyarlar. Ve insanların arasında uğurlu ve saygılı ad ve sanla anılırlar. Ve insanların arasında ve yurtdaşlarının yüreklerinde ölülerinin anıtları bile yaşar kalır.

Bu Gençlik kurumunda çalışan ve yaşayan bir genç kendi varlığında öyle bir duygu duyar ki bir gün bir iyilik etmez, diğer birine yaramaz olduğunu görürse kendinde aç ve susuz kalmış gibi bir eksiklik duyar. Ve durmadan bir yoksulun, bir eksinin, bir hastanın yardımına koşar. O böyle çalışıkça ve her yurtdaş da böyle oldukça yurtda mutluluk başlar. Bunu yapanlara ne mutlu ve yapmayanlara ne yazık.

Dr. Galib ÜSTÜN

ÇOCUKLARIMIZA DAİR

Remzi Oğuz ARIK

Maarif Vekili Hasan - Âli Yücel, çocuk bayramı münasebetiyle radyoda bir konuşma yaptı. Maarif hayatımızda vekiller nadiren bu konuşmanın eriştiği dereceye varmışlardır.

Konuşmanın ehemmiyeti ilkin mevzuun büyük ehemmiyetinden ileri geliyor.

Bütün insanlık için olduğu gibi Türkiye için de her çocuk yeni bir imkân, çocuklar son umuttur.

Binler ve binlerle insan, faniliğin bitirmeye bırakmadığı nice işleri çocuğuna bırakmış; nice idealist, hakikat haline getirmediği tasavvurların, düşüncelerin çerçevesine gözleri dikilmiş olarak ölürken yetiştirdiği çocuğunu oksamış; dünyanın ıslah edilemez gözüken düşüklüğü, eksikliği, kötülüğü ile karşılaşan binler ve binlerle insan, buna çare olarak - doğan güneşe benzettiği - çocuğa dönmüş, heyecan ve umutla ona sarılmıştır. Nice nimetler var ki bizim için, bizim yaşadığımız vatan ve cemiyet için bir hayaldir. Halbuki onları çocuğumuz mutlaka görecektir, deriz. Bu kanaattaki derin mağna, bağzan bütün bir hayata mağnasını verir. Maarif Vekilinin bu kadar dağdağa, bu kadar siyasi hengâme arasında.. milletin bu asıl meselesine dokunması.. insanda esaslı umut yaratıyor ve insanı tatmin ediyor.

Konuşmanın ikinci ehemmiyeti, çocuk velilerine ve muallimlere yapılan bu hitapta ortaya konan meselelerden ileri geliyor. Ahlâk kahramanının çok seyrekleştiği bir âlemdе yaşıyoruz. Herkes tarafından kötü, yanlış bilinen her şey; yine herkes tarafından doğru ve güzel olarak dışarıya aksettirilmekte; haklı, doğru, lüzumlu olarak kabul edilen her dâva, bu dâvayı böyle bilenler tarafından terkölunup baltalanmakta; iyi ve mukaddes bir fikri hakikat haline getirmek için sözleşenlerin harekete geçtiği anda ilk yaptıkları şey bu mukaddes, iyi fikrin mağnasını parçalamak olmakta; emanete hiyanet eden, sözünde durmayan, dostunu arkadan vuran lekelilerin eli, azap duymadan sıkılmaktadır. Bütün düşüklüklerden insanlar şikâyetçidir, tiksinimektedir. Ne yazık ki, bu şahsiyetler, bu tiksinimeler, ayıbın devamına mani olmamaktadır. Bu düzelmez görünen kirli facianın önlenmesini, bir nevi «Mehdi» den bekleyenler, Maarif

Vekilinin konuşmasında vicdan ve veraset kısmını okusunlar. Bilhassa vicdana ait yapılan müşahede, tahlil..:

Pedagog geçinenlerden dinlemeye alışmadığımız hakikiliği, derinliği aksettiniyor!

Bu müşahede ve tahlile göre, çocuğu terbiye edenler - ister ana, baba; ister hoca - yapılmasını istedikleri ve istemedikleri şeyleri mutlak kendileri tatbik etmelidir. Kötü olduğu söylenen şeyleri yapanlara karşı aynı ana, baba ve hocanın göstereceği aksülâmel şiddetli bir nefret, bir red olmazsa; iyi hareketler ana, baba ve hoca tarafından kötü işe gösterilecek reaksiyonla karşılanırsa...; «görüş ve sezis kudreti pek şiddetli ve taze olan çocuklar» tarafından muhakeme olunur. Bu muhakemenin neticesi müthiştir: Çocuk bütün bu âdi, kötü, yanlış haksız deye telkin olunan işleri yapanlara düşman kesilir ve haksızlığını, ayıplarını yüzüne karşı söyler. Bu söyleyiş; devrimizin o kadar muhtaç olduğu ahlâk kahramanının doğuşunu müjdeler. Ama, baba ve hoca bu müjdeyi en büyük dikkat, hürmet ve sevinçle karşılamalıdır. «Viedan» dediğimiz bu iş duyusu; cemiyet ölçüsünde haksızlığa isyan, kötülüğe isyan, alçaklığa isyanın tohumunu taşır.

Vekilin bu müşahede, bu tahlil ve bu tavsiyesi... hayli zamanlar tanımadığımız bir zevkin kaynağı oluyor. Bu müşahede, bu tahlil, bu tavsiyede bir terbiyecinin, bir maarifcinin büyük ölçüde ıstırabını, hassasiyetini ve iddiasını bulmakla seviniyoruz.

Veraset bahsinde, bilhassa ana ve babaya düşen korkunç vazife ve mesuliyeti titremeden okuyamadık. Şuna inanıyoruz ki bugün, çocuk sahibi olmak, muayyen bir insanlık seviyesini aşmadıkça istenen şey değildir. Çocuk istemede devletle köylü harikulâde samimiyetle birleşiyor ve anlaşıyor. Çünkü her ikisi de - ayrı ayrı kanaat ve düşünce ile de olsa.. - çok doğuma taraftardır. Fakat münevver tabaka, hali vakti yerinde olan şehirli bu meselede hemen tamamıyla ayrı düşünmektedir. Bu münevver, bu zengin şehirli tabakasına çocuk, ya tesadüfen, ya kaza ile gelir. Arzu ile çocuk sahibi olmaları için bu tabaka mensuplarının, mutlaka bir muayyen insanlık seviyesini aşması gerekmektedir. Maarif Vekilinin hitabındaki derin mağnayı anlayacak olanlar da zaten yalnız bu idrâk ve vicdan seviyesine erişenlerdir. Ötekilere gelince, cemiyetin belâsı olan bütün anormal doğumlar, anormal çocuklar onların hediyesidir!..

Bu itibarla ki veraset bahsine ait müşahede, tahlil ve mütalâaları titreyerek okuyan seviye sahipleri...; Maarif Vekilinin hitabına alâkadar

olacakların başında bu sefer memleketin sihhat teşkilâtını bulmak ihtiyacıyla kıvranmışlardır.

Sihhat teşkilâtı.. sihhat teşkilâtı.. Anayı daha gebeliğinde ele alıp doğumdan sonra da çocuğuyla birlikte gözden kaybetmeyen bu sihhat teşkilâtını bekliyoruz. Bu teşkilâtın para ile olacağını söyliyerek bizi durdurmak isteyenlere hınc ve kinle, lâğnetle bakıyoruz. Çünkü bu söz; Anadolu'nun tek sermayesi, tek umudu olan çocuğu ve onu meydana getirenleri hain bir verasetin mahvetmemesi için ne kadar geç kaldığımızın farkında olmamak demektir. Bu teşkilât; bu memleketin yarınki simasını, milletlerin mahşeri arasında yarınki yerini alması için gereken ilk ve hattâ.. ve hattâ.. tek teşekküldür. Nasıl bu memleketin coğrafyasında nehirleri tuğyan etmez hale getirmek ilk iş olacaksa, anayı ve çocuğu meşum bir verasetin neticesinden kurtarmak ilk teşkilât olacaktır. Sağlam, sihhatli, dürüst bünyeye dayanmak.. ah! bunun ne kadar zarurî olduğunu anlamak için mekteplerdeki, umumî toplantılar, umumî yerler, plâjlardaki insanları tetkik etmek yeter!

Cocuğa vereceğimiz ahlâk terbiyesi bir münzevinin terbiyesi olmalıdır. Doğru. Fakat sihhat teşkilâtı, her türlü âfetlere karşı hazırlanmış olmak şartıyla!..

Maarif Vekilinin konuşmasında diğer mühim bir unsur «nefse hâkim olmak» meselesidir. İnsanın hayvandan farkı adâleti tahakkuk ettirmesindedir. Adâlet, yalnız insanın düşünebilip, hakikat haline sokabileceği nimettir. Bu nimet yok mu, aile yoktur, cemiyet yoktur. Cemiyet yerine gördüklerimiz işkıya ve köle sürüsüdür: Kendinden zayıfına işkıya, kendinden zorlusuna köle olanların sürüsü! Halbuki adâlet denen nimet, nefse hâkim olmadıkça tahakkuk edemez ki! Bu meselenin harikulâde ehemmiyeti buradan doğuyor.

Sonra, fertte ve cemiyette, saadeti değil âhengi ve devamı, bunların neticesi olarak da medeniyeti ancak karşılıklı saygı ve inan yaratabilir. Nefsine hâkim olamayanların yaşadığı cemiyette ne sıra, ne saygı, ne de inan olamayacağına göre âhenk de, devam da, medeniyet de doğamaz. Böyle cemiyetlerde hayat, bir kör döğüşüdür ve ferdin yarına itimadı olmadığından dehâ eserinin, sanat eserinin, şahsiyetin doğması da imkânsızdır.

Maarif Vekilinin bu meziyeti daha küçük yaşta edinmek için tavsiye ettiği çareler arasında işe ve spor, bütün dikkat ve hürmetimizi toplamıştır.

İş.. iş!.. Yaratmayanın, içinde her âlem bulunmayanın bu iş kelimesinden anladığı ne olabilir ki!.. Hasan - Âli Yücel'in, bu kelimeyi, bir cemiyetin ahlâkına temel olarak alışıma ne kadar muhabbetle, hürmetle, sevinçle, anlayışla bakıyoruz!. Ferdin işi, bir iş tutması, bir şey yapması..; bulunduğu cemiyette tufeyli olmamasıdır. Bir cemiyette tufeyli olanlara bakınız: bunların mevkii, yani yaşadıkları cemiyete hakikî bir şey vermiyenler, bilhassa o cemiyetteki kıymetlere bir şey katmıyanlardır. Böyle tufeylilerin mümeyyiz vasfı; nefislerine itimadlı ve nefislerine hâkim olmamaları; netice olarak da, bu itimatsızlığın, bu hâkimiyetsizliğin hayatlarında daima meydana getirdiği neticesizliği, hiçliği, mağlûbiyeti örtmek için etek öpmeye, köle olmaya katlanmalarıdır. Sanat eseri, şah-eser, dâhi, şahsiyet vermiyen cemiyetlerde bu gürûh artmış demektir.

Bu itibarlardır ki iş sahibi olma.. iş zevkini kazanma meselesine verilen büyük ehemmiyete tamamiyle iştirak ediyoruz. Bu hususta, cemiyetimizde bir şeyin yerleşmesini aynı ehemmiyetle isteyoruz: Yapılan işin mahiyeti ne olursa olsun; bir cemiyetin iş bölümünde yeri olan bütün işlerin aynı hürmete, aynı riayete mazhar olmasıdır. Bu işi yapan, eğer iyi yapıyorsa - o iş ne olursa olsun - en büyük itibar ve saygı ile karşılanmalıdır. Nasıl ki tufeyli, hakikî iş vermiyen mahlûk, hakaretle karşılanmak gerekeceği gibi!.

Bu mübarek itiyadın küçüklükte kazanılması için en büyük vazife mektebe düşüyor. İtiraf edelim ki ailelerimiz zaten bu iş terbiyesini almamıştır ki verebilsin. Hele - yukarıda söylediğimiz, Maarif Vekilinin de bilhassa temas ettiği - hali vakti yerinde olan ailelerde, annenin dışarda çalıştığı aileler.. bu terbiyeyi verecek ne kafa, ne vakit, ne heves sahibidirler. Bu bakımdan mektebin mesuliyeti iki katlıdır. Vekilin nitabını, bilhassa bu müesseselere çevrilmiş buluyoruz.

Fakat, ailelerin yetiştirilmesi meselesiyle uğraşılmiyacak mıdır? Bir kere, iş terbiyesi vermeyi düşüklük sayan gafillere söylenecek söz, yüklenecek yük yok mudur? Bunu kim yapacaktır? Zannediyoruz ki «Çocuk Esirgeme Kurumu» nu, bu cemiyette tutacağı asıl yere davet etmek lâzımdır. Onun neşriyatını dikkatle gözden geçiren bir memleket çocuğu, bir aile babası sıfatıyla diyelim ki Kurum, bu sahadaki vazifesini yerine getirecek olgunluğa kavuşmamamıştır. Çocuk bakımı gibi dehşetli, zor ve bizde henüz emekliyen bir sahada; devlete yardım etmek istiyen bir Kurum, daha başka türlü çalışmalı, hele neşriyatını büsbütün başka yolda genişletip derinleştirmelidir. O zaman; iş terbiyesi bakımından, Maarif Vekilinin tavsiyesine riayet edecek ailelerin çoğalmasına yarayabilir.

Hasan - Ali Yücel bu sahadaki en orijinal mütalâasını en sona saklamış. İsporum Türk camiası için teşkil ettiği eşsiz ehemmiyeti, ahlâk terbiyesi bakımından, ahlâkına temel olma bakımından ele alan bu mütalâası için Vekilimizi ne kadar tebrik etsek azdır.

Güllüdağ'da hafriyat yaptığım sırada, Çanakkale harplerini geçiren bir çavuşla tanışmışım. Bilmem kaç yarası vardı ve kaç kere gazi idi.. Onun, Çanakkale harplerini anlatışı, o 2100 metreyi geçen dağın başındaki gecelerimin bir yoldaşydı. Veli Çavuşun şu mütalâasını hiç unutmam:

— Biz düşmanları yendik.. zaten hep yenerdik. Yalnız onlardan aldığımız esirlerin kânunlarda soğuk denize girip yıkınışına daima şaşardım. Bu kadar çarpışan bizler, kabil değil bunu yapamazdık.

Veli çavuş, ömrünü köyünde, kırlarda, dağlarda, bin bir mihnetin isporunda terbiye etmese; düşmanı yenebilir miydi? Baştan başa bir sinir, bir tahammül imtihanı olan harpte, kimin kimi yeneceği bellidir. Makinenin, makineli ve zırhlı silâhların büyük tesirini inkâr etmiyorum; amma Yunan - İtalya mücadelesi ile Fin - Rus mücadelesi tahammülün, iradenin; çarpışmaların en müthiş olan harpte ne yaman rol oynadığını göstermedi mi?

Nefse itimat içinde muvaffakiyetlerin, zaferlerin derin tesirini, devamlı mağlûbiyetlerin kökleştirdiği cemiyetlere bakarak ölçebiliriz. Hayatta her türlü zafer için, çarpışma, bir kaidedir. Nefsine hâkim olanın çarpışmadaki zaferi nasıl peşinden temin edilmişse, çarpışan ve muzaffer olanın nefesine itimadı o kadar kuvvet kazanmıştır. Pek iyi amma, çarpışma ve zafer.. her şeyden önce bir idman, bir alıştırma işidir.

Bu itibarlardır ki, şehir hayatının insanlara musallat ettiği mel'un tenbelliği, tenperverliği, rahat ve kaygısız yaşama hastalığını giderecek şifa arayanlar mutlaka ispora sarılacaklardır. Fakat bu isporun yerli olmasını, bu memleketin servet ve takatiyle mütenasip şekillerde olmasını istemek, bizzat bu mübarek vatanın lüks ve suiistimal âleti olmaması, asıl halk kitlesini ve onların çocuklarını dışarda bırakmaması için bir şarttır. «Beden terbiyesi umum müdürlüğü» nün bir gün bu meseleyi sezmesi ve millet ölçüsünde bir hakikat olarak tatbik etmesi.. ne kadar temenni edilse azdır.

Bir fırka umumî kâtibi olsaydım, Hasan - Ali Yücel'in bu konuşmasını - yukarıda işaret ettiğimiz kısımlarını sonderece iri harflerle olarak - milyonlarca bastırır; çocuğunu, memleketin ilerisi deye düşünen Türk ailelerine dağıtırdım.

Türkiye

Kızılay Mecmuası

ANKARA

PARTIE RANÇA SE

**SUITE DE LA CONFERENCE DU DR. HUSAMETTIN KURAL
PRÉSIDENT DE LA SOCIÉTÉ DU CROISSANT ROUGE ET
DÉPUTÉ D'AGRI A LOCCASION DU 17 IEME - ANNIVER-
SAIRE DE LA RÉPUBLIQUE.**

(Traduction de Fuad Kerman)

Dès que la nouvelle tragique fut connue dans le pays nos compatriotes s'empressèrent de donner dans la mesure du possible tout ce qu'ils pouvaient donner par le canal du Comité National de Secours au Comité Central du Croissant - Rouge et à toutes les organisations centrales des vilayets et des districts pour venir au secours de la population victime de cette calamité sans précédente. Les dons dont il est question comprenaient tout le matériel de secours nécessaire pour habiller, nourrir, et loger les sinistrés du tremblement de terre. Ces secours en espèces, qui ont été reçus et enregistrés contre récépissé dans ses moindres détails par les organisations du Croissant - Rouge furent distribués aux éprouvés du désastre après être également enregistrés par le Comité Central du Croissant - Rouge. Voici le chiffre qu'atteignent les secours en question:

	Neufs	Usés	Total	
Vêtements	76992	1007223	1084215	Pièces
Objets divers	8439	82234	96673	
Matières alimentaires.			2287296	kilos
Médicaments et matériel sanitaire.			16	Article

ACTE DE GÉNÉROSITÉ DE LA POPULATION.

Les sentiments de charité qui se manifestent sincèrement dans l'esprit de secours et d'assistance chez la population avec un élan de générosité sans égal et les dévouements des dames turques dont les ouvrages réalisés de leur propre initiative qui font preuve des sentiments humanitaires et de haute culture sont au dessus de toute appréciation.

Cette terrible calamité n'a pas manqué d'être accueillie avec beaucoup de regrets à l'extérieur et dans presque tous les pays. Ainsi un grand nombre de nations et de gouvernements se hâtèrent d'exprimer leur émotion et d'envoyer les souscriptions tant en espèces qu'en effectives dont le total atteint des chiffres fantastiques.

La Société du Croissant est animée de profonds sentiments de gratitude pour les précieux secours envoyés par les gouvernements et les nations en question.

Il était un devoir de grande importance pour le Croissant - Rouge de faire parvenir dans le plus bref délai possible aux sinistrés du tremblement de terre ces secours faits tant à l'intérieur qu'à l'extérieur du pays. Nous avons dû pour cette raison mettre en activité tous les inspecteurs et employés de notre société et expédier dans les régions du désastre une énorme quantité d'objets de secours, de matériel médical et sanitaire ainsi qu'un stock d'instruments de chirurgie déposés dans les magasins centraux de notre Société. D'autre part plusieurs équipes secondaires de secours, des cuisines populaires réparties dans les trains et dans plusieurs stations pour la nourriture, l'habillement des éprouvés du tremblement qui ont été éloignés par les trains de la région du désastre.

Tout en établissant dans ces mêmes stations des stocks de vêtements, il a été créé des dépôts de transit qui constituent pour notre organisation de secours d'importantes bases de concentration de secours. Les abjets de secours une fois réunis dans ces dépôts institués d'urgence à Sivas, à Malatia, à Ersouroum et à Trébizonde sont tenus à la disposition de préfets pour être distribués aux sinistrés des vilayets avoisinants. Mais des mesures ont été prises à part pour que les éprouvés ne subissent pas le retard de l'assistance qui pourrait être occasionné par suite du temps que prend le classement de secours en question. Tout ce matériel

de secours a été distribué aux sinistrés du tremblement de terre qui a dévasté la région d'Erzindjan, grâce aux directives et aux concours précieux de notre grand Comité National et de notre Gouvernement. Aux premiers jours du désastre on était parvenu à secourir d'urgence les sinistrés en effectuant l'achat d'une grande quantité de vivres et d'objets de première nécessité sur les places les plus importantes du pays grâce aux crédits ouverts au nom des vilayets par le gouvernement, crédits dont le paiement est effectué par le Croissant - Rouge. En vue d'assurer le traitement des malades et des blessés il a été expédié dans la région du désastre par les soins de notre Société dans les premiers jours de la catastrophe des hôpitaux ambulants pour fonctionner dans les villes et les communes suivantes:

Hôpital de 300 lits à Erzindjan,

» de 100 lits à Souchéhir,

» de 50 lits à Koyoulhisar,

» de 25 lits à Zara,

» de 25 lit à Souchéhir (commune - Ezbider),

» de 25 lit à Souchéhir (commune - Agvanis).

Tous le matériel de ces ambulances a été fourni par les dépôts d'Etimesgut. L'hôpital installé à Erzindjan est actuellement en fonction. Les autres ambulances sont rendues aux dépôts d'Etimesgut dont la présence sur les lieux éprouvés n'est plus jugée nécessaire.

A part de tout ce qui précède tous les besoins en matière de médicaments, de matériel chirurgical, des équipes médicales organisés et expédiés d'urgence sur les lieux du désastre par les soins du Ministère de la Santé et de la Prévoyance Sociale ont été fournis par le Croissant - Rouge. Une grande partie des sinistrés restés dans la région du désastre fut installée dans des maisons non éprouvées et une autre partie a été abritée dans des baraques construites, dans des souterrains et le reste de cette population fut installée sous des tentes envoyés par le Croissant - Rouge. Le nombre des tentes fournis jusqu'ici s'élève à 10558.

40 baraques ont été bâties d'urgence dans la ville d'Erzindjan pour être destinées aux bureaux et aux fonctionnaires.

En vue de passer l'hiver une partie de la population fut transférée sur l'ordre du gouvernement dans des vilayets où le climat et les condi-

ons de séjour sont plus favorables. Les loyers et le ravitaillement en vivres ainsi que les frais de retour de cette population à Erzindjan pour la saison d'été furent assurés par le Croissant - Rouge.

La situation sanitaire dans la région du tremblement de terre inspirait beaucoup d'inquiétudes au milieu de ces jours d'épreuve suivis des mois d'hiver. Mais je puis déclarer heureusement qu'aucune maladie contagieuse n'a été signalée parmi les centaines de mille personnes se trouvant sous les coups désastreux des rigueurs du climat et des privations et que la santé publique était restée intacte de toute contamination épidémique. Les choses que je viens de raconter sur le tremblement de terre d'Erzindjan constituent par leur essence les secours les plus urgemment faits jusqu'ici.

En effet il faut des années et des années pour parvenir à la reconstruction totale de cette région dévastée complètement par la calamité. Les efforts constructifs qui constituent la deuxième phase de l'assistance ont commencé depuis le printemps grâce aux mesures fondamentales prises pour cette fin par notre gouvernement. Outre les plans et les formes des édifices à élever, des villes et des villages à bâtir qui sont en préparation par les soins du ministère des Travaux Publics d'un autre côté la Présidence du Conseil a prescrit les ordres nécessaires à tous les vilayets de procéder immédiatement à l'institution des commissions spéciales sur les lieux en vue de fixer la véritable situation de toutes les maisons ainsi que le montant des dommages que subit chaque maison écroulée ou endommagée, afin de faciliter les secours en argent qui devront être distribués aux éprouvés. Ces Commissions de concert avec les organisations locales du Croissant - Rouge ayant accompli leur tâche jusqu'ici une partie importante des secours en argent se trouve être versée aux intéressés par les soins du Croissant suivant l'ordre de la Présidence du Conseil. Tout le matériel nécessaire pour assurer les grands travaux de construction est fourni et envoyé par notre Société pour être mis à la disposition des préfets. On apprend avec plaisir que 50 pour cent des maisons dans les vilayets les plus éprouvés par la calamité ont été construites ou mises à neuf jusqu'ici.

Les dispositions ont été prises par le gouvernement en vue d'assurer dans la région de la catastrophe l'activité agricole de nos paysans. Ainsi les bêtes de labour et les semences ont été distribués au frais du Croissant-Rouge aux intéressés qui ont perdu leurs bêtes lors de la calamité. Le

nombre des beufs achetés et distribués s'élève à 12915 têtes dont le prix se monte à 627935 livres Turques. En outre il a été dépensé 124923 livres Turques pour la fourniture des semailles distribuées aux cultivateurs éprouvés.

Les plans de construction de la ville d'Erzindjan tout en étant préparés par les soins du Ministère des Travaux Publics, il ne semble pas possible de Procéder, au cours de cette année aux travaux de construction de la ville en question. Pour cette raison la Société du Croissant Rouge assistée par les Autorités du vilayets fait bâtir des baraques pour loger provisoirement la population de retour en cette ville. L'ensemble de ces baraques au nombre de 90 dont chacune comporte 12 pièces sont sur le point d'être achevés. Notre Société fait bâtir en même temps un hôpital de 100 lits suivant le type de ces baraques à la place des tentes particuliers qui servaient d'hôpital à Erzindjan et qui était en fonction depuis l'année dernière.

La construction des batiments destinée à recevoir les 300 familles d'employés dans la region du tremblement qui a été commencée dans différents endroits sont en voie d'achèvement jusqu'à la saison d'hiver.

Outre les secours en argent qui ont été faits aux éprouvés du tremblement de terre par la nation entière ayant à la tête notre Eminent Président de la Republique et Chef national d'importants secours en nature et en effective ont été envoyés par les gouvernements des pays étrangers par le canal des Société de Croix et de Croissant rouge ou par d'autres Associations de bienfaisance et de charité.

Le montant des secours en argent faits jusqu'à présent de tous les coins du pays au nom du Comité National des secours réunis dans les caisses du Comité Central s'élève à la somme de livres Turques 3878167 et 77 Piastres. Celle-ci avec le montant des souscriptions parvenues des pays étrangers soit la somme de 1448602 livres Turques et 59 Piastres se monte au total de 53217701. Tq. et 36. P. Si l'on ajoute à cette somme les 2000000 L. Tqs. affectés par le gouvernement pour être distribués aux sinistrés par les soins du Croissant rouge le total des secours en argent atteint le chiffre de 7821770 Ltqs. et 36 Piastres. Les dépenses qui ont été faites jusqu'à présent se montent à la somme de 6601669 Ltqs. et 8 Pres.

Je vous avais dit que la charge la plus importante de notre Société en temps de paix se manifeste particulièrement dans le domaine de secours et d'assistance.

KIZILAY MECMUASI

Donc, voici les secours qui ont été faits pour cette fin depuis 1926 sauf les secours portés aux sinistrés d'Erzindjan:

	<u>Lira</u>	<u>Kr.</u>	<u>Son</u>
1926 senesi	41759	75	777
1927 »	100495	44	470
1928 »	157811	12	450
1929 »	828703	07	750
1930 »	128748	43	950
1931 »	333395	40	025
1932 »	149506	40	000
1933 »	101109	47	075
1934 »	131573	11	825
1935 »	176383	60	000
1936 »	132771	70	155
1937 »	283610	66	750
1938 »	327737	76	000
1939 »	1032943	69	000
1940 » jusqu'au mois de juillet	296937	50	000
1941 » du mois de juillet jus qu'e 24 Octobre	112521	28	002
Total	4346008	43	

Ces secours effectués dans l'une des nombreuses ceuvres de charité telles que le soulagement de la misère, l'alimentation des enfants pauvres, la lutte contre les maladies contagieuses et tout particulièrement dans des cas de grands malheurs tels que les incendies, les inondations et les tremblements de terre sont l'oeuvre de la nation ainsi que celle du gouvernement de la République Turque qui ne laissent d'être sensibles aux souffrances des sinistrés de la catastrophe. Le rôle modeste qui incombe dans ce domaine à la Société du Croissant - Rouge est de mener à bonne fin la tâche qui lui a été confiée.

La formation des infirmières en temps de paix tant aussi bien qu'en temps de guerre occupe une place primordiale dans le domaine des services souvent rendus au pays par la Société du Croissant. C'était ainsi que

KIZILAY MECMUASI

MFR MD FRMD FMD FMF pour l'exercice des infirmières visiteuses instituées à Istanbul par notre Société ne laissent de rendre les plus efficaces services à notre pays. Depuis l'année dernière d'autre part des cours libres pour infirmières auxiliaires ont été institués en vue de former des organes précieux pour assister au besoin les infirmières de carrière.

L'organisation des Sections de la Jeunesse du Croissant - Rouge instituée par notre Société dans les écoles primaires autant que secondaires ne laisse de se développer chaque jour davantage. Actuellement la tâche de cette organisation qui compte 141000 membres dans nos 3195 écoles, est de former des enfants en cultivant en eux les sentiments d'humanité, de tendresse et d'entraides et pour mener à bonne fin cette tâche d'accoutumer en même temps ces derniers à la vie de société, de leur inculquer les sentiments patriotiques et vertueux ainsi que de leur enseigner les principes d'hygiène.

1937	32777 76	000
1938	1032043 60	000
1939	208837 501	000
1940	112521 28	000
1941	4316008 43	Total

Ces secours effectués dans l'une des nombreuses œuvres de charité telles que le soulagement de la misère, l'alimentation des enfants pauvres, la lutte contre les maladies contagieuses et tout particulièrement dans des cas de grands malheurs tels que les incendies, les inondations et les tremblements de terre sont l'œuvre de la nation ainsi que celle du gouvernement de la République Turque qui ne laissent d'être sensibles aux sollicitudes des ministres de la catastrophe. Le rôle modeste qui incombe dans ce domaine à la Société du Croissant - Rouge est de mener à bonne fin la tâche qui lui a été confiée.

La formation des infirmières en temps de paix tant aussi bien qu'en temps de guerre occupe une place primordiale dans le domaine des services souvent rendus au pays par la Société du Croissant. C'était ainsi que

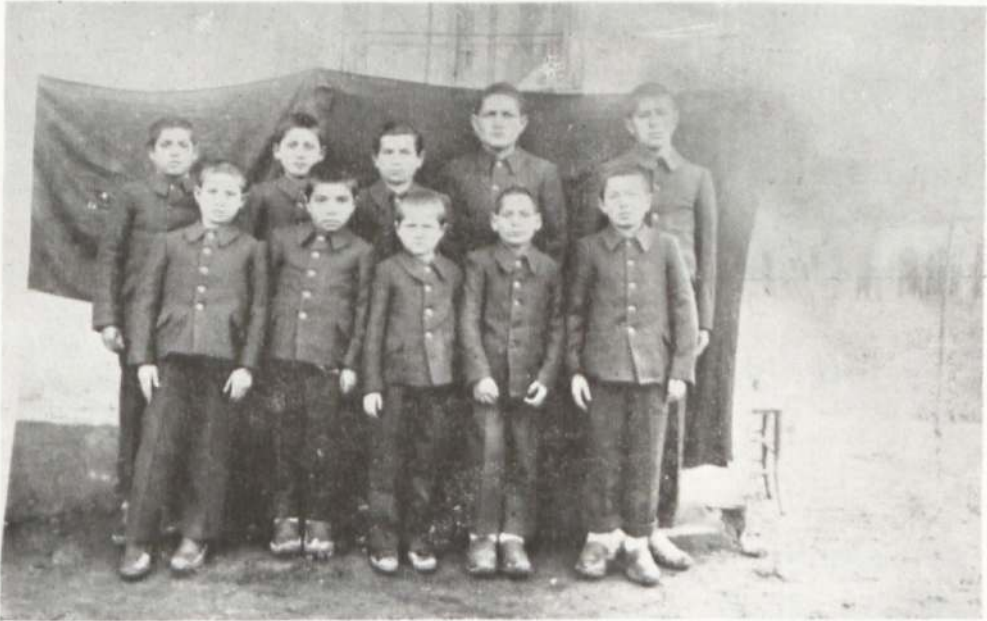
İnegöl Kızılay Şubesinde Bayram münasebetiyle Rozet dağıtan
yavrularımızdan bir grup

Cemiyetimize 30 adet "Birlik Mahmudiye Altını,, Teberrü eden
Hayır sever Bayan Fatma Ural

Beşiktaş Kızılay Şubemizin 1941 senesi toplantısı

Şarkışla Şubemiz tarafından giydirilmiş kimsesiz yavrular

Yardımlı Seven Bayanlar Cemiyeti tarafından giydirilmiş yoksul
yavrulardan bir grup

KIZILAY

Afyonkarahisar Maden Suyu

Kaynağından doğrudan doğruya asri makinelerle çıkarılıp şişelere doldurulmaktadır.

Arsiulusal sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Mide, karaciğer, böbrek ve bağırsak hastalıklarında çok faydalıdır.

Afyonkarahisar Maden Suyu

Maden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır. Hasılâtı Kızılay Cemiyetine aittir.

**Bilûmum Eczane ve
Bakkaliye Mağazalarında
satılır.**

